

Nurmijärven kunnan kotouttamisohjelma 2023–2024

Nurmijärvi

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Kotouttava työ muutoksessa	4
3. Vieraskieliset ja ulkomaan kansalaiset Nurmijärvellä	5
4. Kotouttavan työn kenttä Suomessa ja Nurmijärvellä.....	8
5. Kotouttavan työn kuntastrategian mukaiset painopistealueet ja yhdenvertaisuus	8
6. Kunnan kotoutuspalvelut yhdistää toimijat	9
6.1 Kaikille maahanmuuttajille suunnattua ohjausta ja neuvontaa kehitetään seudullisesti.....	10
6.2 Pakolaisten vastaanotto ja kunnan kotoutumista edistävät toimenpiteet.....	11
7. Lapset ja nuoret kotoutujina	13
7.1 Varhaiskasvatusikäisten kotoutujien tuki.....	13
7.2 Peruskouluikäisten kotoutujien tuki.....	14
8. Paikalliset oppilaitokset kotoutujien tukena	16
9. Maahanmuuttajien työllisyyttä tukevat toimenpiteet	17
9.1 TE-toimiston palvelut	17
9.2 Kunnan työllisyyspalvelut	18
9.3 Nuorten työllisyys	18
10. Asuminen ja asumisen neuvonta Nurmijärvellä.....	19
11. Kotoutumista tukevat kirjasto- ja kulttuuripalvelut	20
12. Liikunta- ja hyvinvointipalvelut kotoutumisen tukena	21
13. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue: maahanmuuttajien hyvinvoinnin ja terveyden tuki	22
14. Nuorten kotoutujien tuki.....	23
15. Nurmijärven kotoutumisen kumppanuusverkosto	24
16. Viestintä kotoutumisen tukena	26
17. Käännös- ja tulkkaukspalvelut.....	28
18. Henkilöstön osaaminen ja koulutus	29
Kotouttamisohjelman laadintaan osallistuneet tahot.....	30
Lähteet.....	31

1. Johdanto

”Kotoutuminen on maahanmuuttajan yksilöllinen prosessi, joka tapahtuu vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa ja jonka aikana maahanmuuttajan osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo yhteiskunnassa lisääntyvät. Kotoutuminen edellyttää maahanmuuttajan omaa aktiivisuutta, yhteiskunnan vastaanottavuutta sekä vastaanottavuuden kehittämistä viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistyönä.”

-Kotoutumisen osaamiskeskus

Nurmijärven kotouttamisohjelma on kotoutumista edistävän lain (1386/2010) 32§ mukainen kotouttamisohjelma, jonka tarkoitus on edistää maahanmuuttajien kotoutumista ja vahvistaa monialaista yhteistyötä Nurmijärven kunnassa. Kotoutumista edistävän lain tarkoituksena on tukea ja edistää maahanmuuttajan kotoutumista ja mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan, edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.

Kunnalla on lain mukaan yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotoutumisen prosessien kehittämisessä, suunnittelussa ja seurannassa. Voimassa oleva kotouttamisohjelma on myös edellytyksenä valtion kunnalle maksamien korvausten saamiseksi kansainvälistä suojelua saavien vastaanotosta.

Kotoutumislakia ollaan uudistamassa Työ- ja elinkeinoministeriön toimesta. Tällä hetkellä olevan tiedon mukaan laki astuu voimaan 1.1.2025, samaan aikaan työllisyyslain kanssa. 1.1.2023 astuvat voimaan hyvinvointialueet ja kuten aiemminkin jo Nurmijärven ja Keski-Uudenmaan alueella, kotouttava työ on kunnan vastuulla olevaa toimintaa. Eduskunta on hyväksynyt lakimuutoksen kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin, muutokset liittyvät hyvinvointialueiden sote-järjestämisvastuuseen. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Sillä on tarkoitus säätää niistä välttämättömistä muutoksista, jotka on huomioitava hyvinvointialueiden sote-tehtävien järjestämisvastuun alkamisen vuoksi jo vuoden 2023 alusta. Uudistusta valmistellaan yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Keski-Uudellamaalla tällä ei ole suurta vaikutusta kotouttavan monialaisen työn arkeen, sillä alueella toimii jo sote-palveluja tuottava Keusote-kuntayhtymä.

Hyvinvointialueiden perustamisesta sekä kotoutumis- ja työllisyyslakien uudistamisesta johtuvan tilanteen vuoksi Nurmijärven kotouttamisohjelma päivitetään vuosille 2023–2024 niiltä osin, kuin on tarvetta kuvata suhteessa edelliseen ohjelmaan tapahtuneita muutoksia ja päivityksiä. Kunnassa keskitytään vuosien 2023–2024 aikana suunnittelemaan ja varautumaan lakimuutoksiin ja niiden tuomiin muutoksiin palvelurakenteissa, yhteistyössä eri toimijoiden ja muiden Keski-Uudenmaan kuntien kanssa.

Nurmijärven kuntastrategia on päivitetty vuonna 2022 ja sen visio on ”paremman arjen ilmiö”. Strategian kolmea teemakokonaisuutta, Hyvinvoiva Nurmijärvi, Turvallisen ja monipuolisen asumisen Nurmijärvi ja Elinvoimaisten elinkeinojen Nurmijärvi toteutetaan kolmen toimintaperiaatteen, asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja rohkeus, mukaisesti. Kotouttamisohjelma mukaillee sisällöltään, kotoutumista edistävän lain mukaisesti, kunnan strategisia tavoitteita, vieden niitä sisällöllisesti syvemmälle ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden avulla. Ohjelman päivittämistä varten on tehty laaja kyselykierros kunnan eri palveluihin, kumppanuusverkoston toimijoille sekä muihin kotoutumisen kannalta keskeisiin palveluihin. Konsultoineet toimijat on lueteltu ohjelman liitteenä. Onnistunut kotouttamistyö on koko kunnan yhteinen asia.

2. Kotouttava työ muutoksessa

Kotouttavan työn kentällä eletään muutosvaihetta useista eri syistä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan alkoi 24.2.2022 ja sen seurauksena Suomeen on lokakuuhun 2022 mennessä saapunut yli 42 000 ukrainalaista, jotka ovat jättäneet tilapäisen suojelun hakemuksen tai anoneet turvapaikkaa. Suomessa aktivoitiin ensimmäistä kertaa tilapäisen suojelun direktiivi ja ukrainalaisilla sekä ukrainasta paenneilla kolmansien maiden kansalaisilla, joilla on oleskeluoikeus Ukrainassa, on mahdollista saada Suomesta tilapäistä suojelua. Sitä voidaan myöntää vuodeksi kerrallaan, kuitenkin enintään kolmeksi vuodeksi. Tilanne Suomessa täyttää laajamittaisen maahantulon määritelmän. (Migri, Kuntaliitto.)

Ukrainalaisten palvelut järjestetään Sisäministeriön alla toimivan, Migrin (Maahanmuuttovirasto) koordinoiman vastaanottojärjestelmän kautta. Ukrainalaiset eivät siis ole lähtökohtaisesti kuntalaisia, vaan vastaanottokeskuksia on tällä hetkellä Suomessa noin 90 ja niiden määrä nousee koko ajan. Nurmijärven alueella toimiva Kotokunta Oy tuottaa turvapaikanhakijoille ja tilapäistä suojelua saaville henkilöille ja perheille palveluja. Kunnassa ei ole erillistä vastaanottokeskustyksikköä, vaan toiminta sijoittuu Järvenpään vastaanottokeskuksen alle, asiakkaiden majoittuessa eri puolille kuntaa vuokra-asuntoihin. Kotokunta oy:n majoituskapasiteetti oli 220 henkilöä lokakuun 2022 lopussa, ja sillä on mahdollisuus laajentaa toimintaansa. (Kotokunta oy.)

Tilannekuvassa on huomioitava se, että kaikki ukrainalaiset eivät saa tilapäistä suojelua tai ole anoneet turvapaikkaa. Heillä on oikeus oleskella Suomessa kolme kuukautta ennen rekisteröitymistään. Joillakin voi myös olla oleskelulupa muin perustein, esim. työn tai perhesuhteen perusteella. Tämän vuoksi Suomen kunnissa, myöskään Nurmijärvellä, ei ole tarkkaa tietoa siitä, kuinka monta ukrainalaista alueella asuu, esimerkiksi kotimajoituksessa. Kunta tekee yhteistyötä ja päivittää tilannetietoja Kotokunta oy:n kanssa. Jotkut kunnan alueella asuvat ukrainalaiset saattavat olla myös jonkun toisen vastaanottokeskuksen asiakkaita.

Lakia kotoutumisen edistämisestä päivitetään parhaillaan ja se kytkeytyy läheisesti työllisyyslainsäädännön päivittämiseen sekä hyvinvointialueiden perustamiseen. Ensimmäinen muutos astuu voimaan 1.1.2023, kun hyvinvointialueet perustetaan. Tässä yhteydessä kuntien ja hyvinvointialueen tehtävänjakoja säätelee Eduskunnan hyväksymä lakimuutos kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin, muutokset liittyvät hyvinvointialueiden sote-järjestämisvastuuseen. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Kotoutumisen ja työllisyydenhoidon kokonaislakiuudistus venyy vuoden 2025 alkuun. Suurimmat muutokset lainsäädäntöön astuvat näillä näkymin voimaan 1.1.2025, ja sen vuoksi tämä kotouttamisohjelma päivitetään vuoteen 2024 asti. Vuoden 2025 alusta kuntien vastuut kotouttamisen ja työllisyydenhoidon saralla lisääntyvät merkittävästi ja ne nivoutuvat osin toisiinsa, muodostaen kokonaisuuden. (Työ- ja elinkeinoministeriö.)

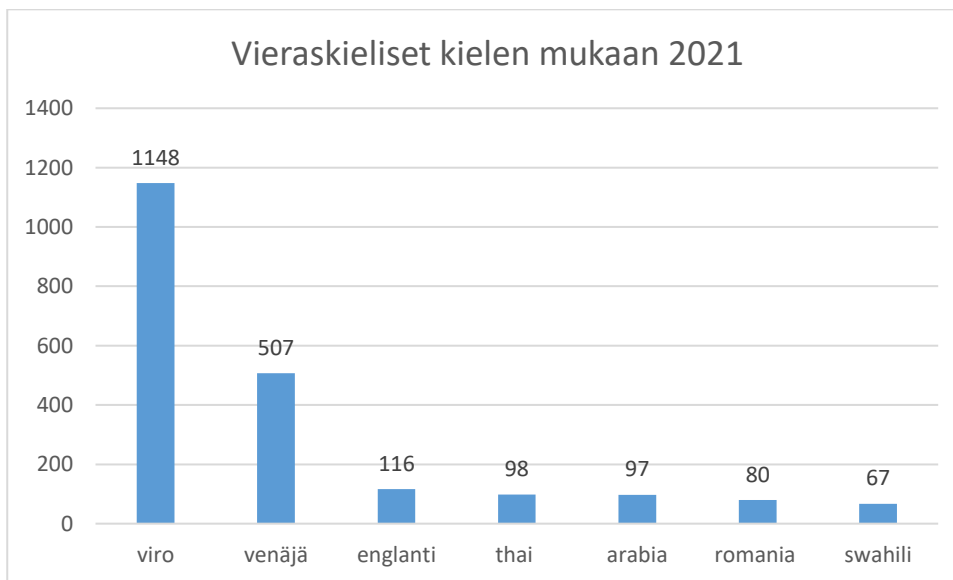
Kolmas lakimuutos astuu näillä näkymin voimaan, kun asetusta nykyisen kotoutumislaisissa päivitetään niin, että 1.3.2023 alkaen ukrainalaisille muodostuu mahdollisuus saada nykyistä helpommin kotikuntamerkintä. 1.3. alkaen tilapäistä suojelua saavat henkilöt voivat rekisteröityä kuntalaisiksi DVV:ssä (Digi- ja väestötietovirasto). Lain asetusta muutetaan niin, että laskennallisten kuntakorvausten piiriin oikeutettujen henkilöiden määrä laajennetaan koskemaan myös tilapäistä suojelua saavat henkilöt. Näin ollen ensi keväästä lähtien, henkilöiden niin halutessa, he voivat anoa rekisteröitymistä kuntalaisiksi, kun ovat olleet Suomessa yhden vuoden tai pidempään. Kotikuntamerkintöjen myötä kunnat alkavat saada heistä korvauksia, kuten muistakin kansainvälistä suojelua saavista henkilöistä. (Työ- ja elinkeinoministeriö.)

Merkittävimmät muutokset yllä mainitusta asetuksen muutoksesta kohdistuvat palvelujen järjestämiseen kunnassa. Kuntalainen ei ole enää vastaanottokeskuksen asiakas, vaan palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja hyvinvointialueille. Tilapäistä suojelua saavat voivat jo nyt hakeutua TE-toimiston palvelujen

piiriin ja saada samat palvelut, esimerkiksi kotoutumissuunnitelman, kuin kuntalaiset. Toimenpiteitä ei ole kuitenkaan kytketty Kelan etuuksiin. Kotikuntamerkinän myötä tilapäistä suojelua saava voi saada Kelan etuuksia ja hyvinvointialueen tuottamia sosiaali- ja terveystalveluja. Kouluikäisiin lapsilla on oppioikeuden sijaan oppivelvollisuus. Varhaiskasvatustkäsille kunnilla ei ole ollut velvollisuutta järjestää varhaiskasvatusta, kuin tietyissä erityisissä tilanteissa. Kotikuntamerkinän myötä lapsille syntyy subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Lisäksi kuntien on tarjottava uusille, korvausten piirissä oleville kuntalaisille lain mukaisia kotouttavia ohjaus- ja neuvontatalveluja. (Uudenmaan ELY-keskus.)

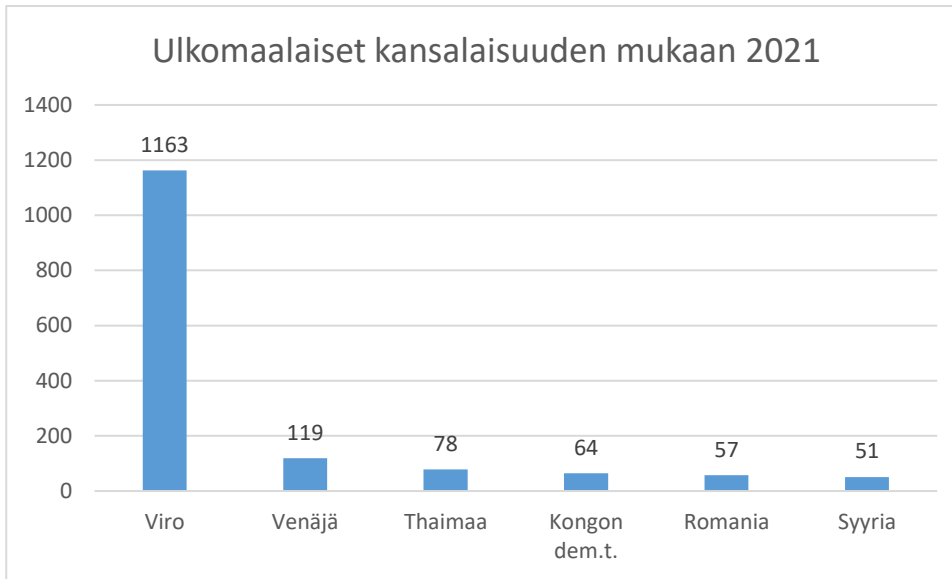
3. Vieraskieliset ja ulkomaan kansalaiset Nurmijärvellä

Nurmijärvelle muutetaan työn, opiskelun, perhesiteen, paluumuuton tai pakolaisuuden vuoksi. Valtaosa muutoista tapahtuu omaehtoisesti ja itsenäisesti joko suoraan ulkomailta tai muualta Suomesta.

Lähde: Tilastokeskus

Vieraskielisillä viitataan henkilöihin, jotka ovat ilmoittaneet viranomaisille äidinkielenään olevan joku muu, kuin suomi, ruotsi tai saame. Tilastokeskuksen mukaan viroa eli eestiä äidinkielenään puhuvat henkilöt ovat selvästi suurin kieliryhmä Nurmijärvellä. Vironkielisiä oli vuoden 2021 lopussa otantapäivänä kunnassa 1148 henkilöä. Seuraavaksi suurin kieliryhmä oli venäjänkieliset (507) ja kolmanneksi suurin kieliryhmä oli englanninkieliset (116). Seuraavaksi suurimmat kieliryhmät kunnassa olivat thaikieliset, arabiankieliset, romaniankieliset, sekä swahilia äidinkielenään puhuvat. Vieraskielisiä henkilöitä oli yhteensä 2839.

Lähde: Tilastokeskus

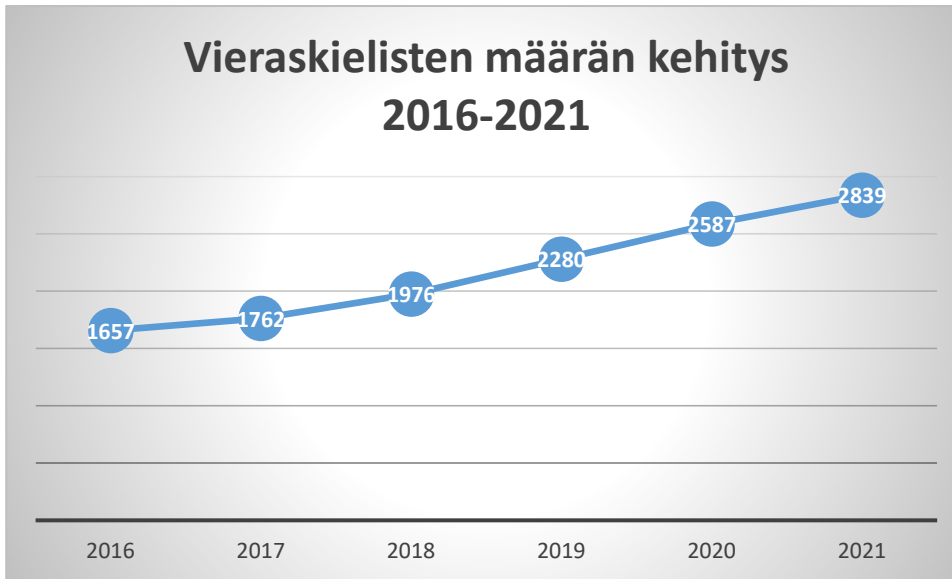
Tilastokeskuksen tilastot kansalaisuusryhmien osalta myötäilevät osin kielitilastoa. Virolaiset olivat suurin yksittäinen kansalaisuusryhmä kunnassa (1163 henkilöä) vuoden 2021 lopussa. Seuraavaksi suurimmat kansalaisuusryhmät ovat Venäjä (119) ja Thaimaa (78). Neljänneksi suurin kansalaisuusryhmä oli Kongon demokraattinen tasavalta (64), sen jälkeen Romania (57) sekä Syyria (51). Ulkomaan kansalaisia oli yhteensä 2100.

Vieraskielisten osuus koko Nurmijärven väestöstä on vuonna 2021 ollut 6,4% ja ulkomaan kansalaisten osuus on ollut 4,8% koko kunnan väestöstä. Tilastot painottuvat selkeästi työ- ja perhesideperusteiseen maahanmuuttoon, joskin ulkomaalaistilastossa on näkyvissä pakolaistaustaisia kansallisuusryhmiä. Vuosien myötä tilannekuva monimuotoistuu, sillä joillain aiemmin kansainvälistä suojelua saavilla henkilöillä voi olla jo Suomen kansalaisuus.

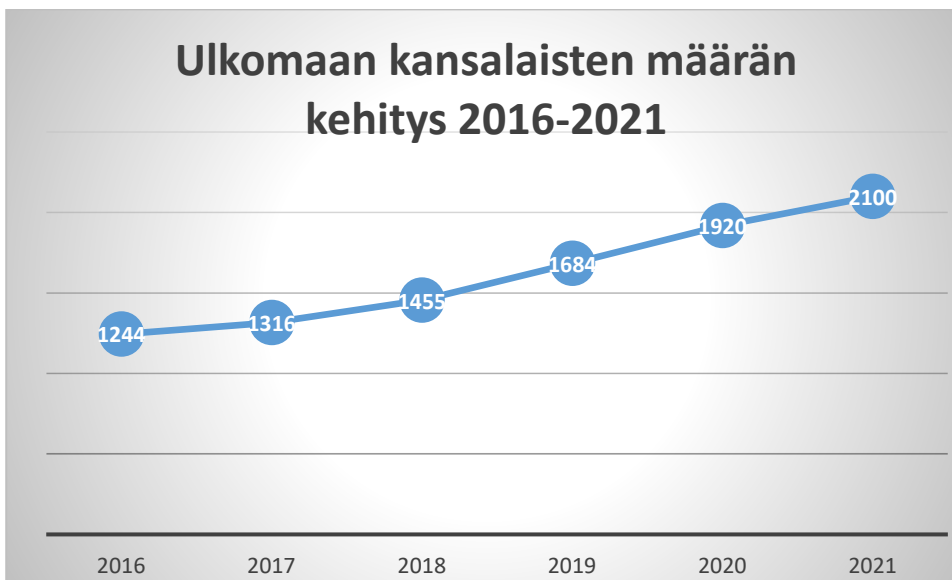
Vieraskielisten määrä on noussut Nurmijärvellä tasaisesti viime vuosien aikana. Alla olevista taulukoista voi seurata kehitystä vuodesta 2016 vuoteen 2021. vuonna 2020 kuntaan muutti yhteensä 252 vieraskielistä, sitä ennen vuonna 2019 307 henkilöä.

Vieraskielisten määrän kehitys 2016-2021

Lähde: Tilastokeskus (www.statfin.stat.fi)

Ulkomaan kansalaisten määrän kehitys 2016-2021

Lähde: Tilastokeskus (www.statfin.stat.fi)

Vieraskielisten suurempi määrä suhteessa ulkomaan kansalaisiin selittyy osin ulkomaan kansalaisille myönnetystä Suomen kansalaisuudesta. Myöskään tietyn maan kansalaisuus ei aina tarkoita vain yhtä äidinkieltä kyseiselle kansalaisuusryhmälle, kielissä voi olla suurtakin hajontaa. Tilastokeskus julkaisee vieraskielisten ja ulkomaan kansalaisten kuntakohtaiset tilastot kerran vuodessa, otantapäivä on vuoden viimeinen päivä.

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI julkaisi vuonna 2021 valtakunnallisen väestöennusteen. Sen mukaan vieraskielisen väestön määrä tulee kasvamaan Suomessa voimakkaasti ja vieraskielisen väestön määrä muovaa jatkossa merkittävästi Suomen väestö- ja ikärakenteen kehitystä. Sen mukaan Suomen väestön kasvu vuosien 2015–2040 perustuu vieraskieliseen väestöön. (MDI.)

4. Kotouttavan työn kenttä Suomessa ja Nurmijärvellä

Kotouttamistyö kunnassa perustuu valtakunnalliseen, kerrostuneeseen kokonaisuuteen, jossa kunta toimii lain, valtakunnallisen kumppanuusohjelman, ministeriön ohjeistusten ja kunnan omien strategisten periaatteiden pohjalta. Lisäksi Nurmijärven kotouttamistyötä peilataan tiiviisti Keski-Uudenmaan muiden kuntien toiminnan kanssa, jotta kuntien toiminta olisi yhteneväistä ja laadukasta. Nurmijärvellä kotouttava työ on monialainen kokonaisuus, jossa monilla eri tahoilla on omia kotouttamisen vastuita. Kokonaiskoordinaatio on kunnan kotoutumispalveluissa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Lain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon tai vakaumuksen perusteella. Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien sekä työnantajien tulee myös arvioida ja edistää yhdenvertaisuutta omassa toiminnassaan. Tämän kotouttamisohjelman kautta tulee esille maahanmuuttajien tasavertainen asema suhteessa muihin kuntalaisiin. (yhdenvertaisuus.fi)

Paikallisella tasolla kotouttamisohjelmassa otetaan huomioon Nurmijärven kuntastrategia, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja Nurmijärven yhdenvertaisuussuunnitelma. Kotouttamisohjelmassa on huomioitu kuntastrategian mukaiset painopistealueet. Kunnan yhdenvertaisuussuunnitelmassa tuodaan esille rasmin, etnisen syrjinnän ja häirinnän kielto ja etnisen yhdenvertaisuuden edistäminen positiivisin toimenpitein. Kunta edistää aktiivisesti etnisten vähemmistöjen ja maahanmuuttajien tasavertaista osallistumista taloudelliseen, poliittiseen ja kulttuuriseen elämään.

5. Kotouttavan työn kuntastrategian mukaiset painopistealueet ja yhdenvertaisuus

Kuntastrategian 2022–2030 mukaisesti kotouttamistyön visiona on Kunnan visioksi asetettu Nurmijärvi – paremman arjen ilmiö. Visiota tavoitellaan kolmella teemakokonaisuudella: Hyvinvoiva Nurmijärvi, Turvallisen ja monipuolisen asumisen Nurmijärvi ja Elinvoimaisten elinkeinojen Nurmijärvi. Näitä toteutetaan puolestaan kuudella painopisteellä. Hyvinvoivaa Nurmijärveä toteutetaan panostamalla vaikuttaviin ja oikea-aikaisiin peruspalveluihin sekä toimimalla eri yhteisöjen aktivoijana ja erilaisen toiminnan mahdollistajana. Turvallisen ja monipuolisen asumisen Nurmijärveä toteutetaan huolehtimalla asuinympäristöjen kehittämisestä ja tavoittelemalla hallittua väestönkasvua. Elinvoimaisten elinkeinojen Nurmijärveä puolestaan edistetään kasvattamalla työpaikkaomavaraisuutta ja edistämällä matkailun kehittymistä. (<https://paremmanarjenilmio.fi/strategia/>)

Kotoutumispalvelut ovat tärkeässä osassa maahanmuuttajien sujuvan arjen varmistamisessa. Kotoutumispalveluiden ja muiden kunnan palveluiden välinen yhteistyö mahdollistaa maahanmuuttajien hyvän kotiutumisen Nurmijärvellä. Kaikki kunnan palvelut tukevat omalta osaltaan asukkaiden sujuvaa arkea ja hyvinvointia heidän omassa elinympäristössään eri elämänvaiheissa ja -tilanteissa. Kaikki palvelut ja toimijat varmistavat omalta osaltaan viestinnän sujuvuuden niin yhteistyöverkostoissa, kuin maahanmuuttajan kanssa asioidessa. Painopisteet ovat kaikkien ikäryhmien osalta syrjäytymistä ennaltaehkäisevässä työssä ja varhaisessa tuessa. Palveluja kehitetään vastaamaan kaikkien maahanmuuttajien tarpeita.

Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten omatoimisuutta tuetaan toimimalla matalan kynnyksen periaatteella yhteistyössä heidän kanssaan. Käytännössä tämä tarkoittaa kunnan palvelujen aktiivista asiakasohjausta ja neuvontaa kohti omatoimista kuntalaisuutta.

Osallisuus yhteiskuntaan kehittyy portaittain. Kotouttamisen yhtenä tärkeänä päämääränä on maahanmuuttajan ja palvelujen tarjoajan tasavertaisuus päätöksenteossa sekä ohjaavasta työotteesta asteittain siirtyminen kohti kotoutujan itsenäistä toimijuutta. Mitä pidemmälle maahanmuuttajan kielitaito ja muut yhteiskunnassa tarvittavat taidot kehittyvät, sitä vahvempaa ja aidompaa osallisuus on. Tämä on oleellista hyvien väestösuhteiden kehittämisessä alueella.

6. Kunnan kotoutumispalvelut yhdistää toimijat

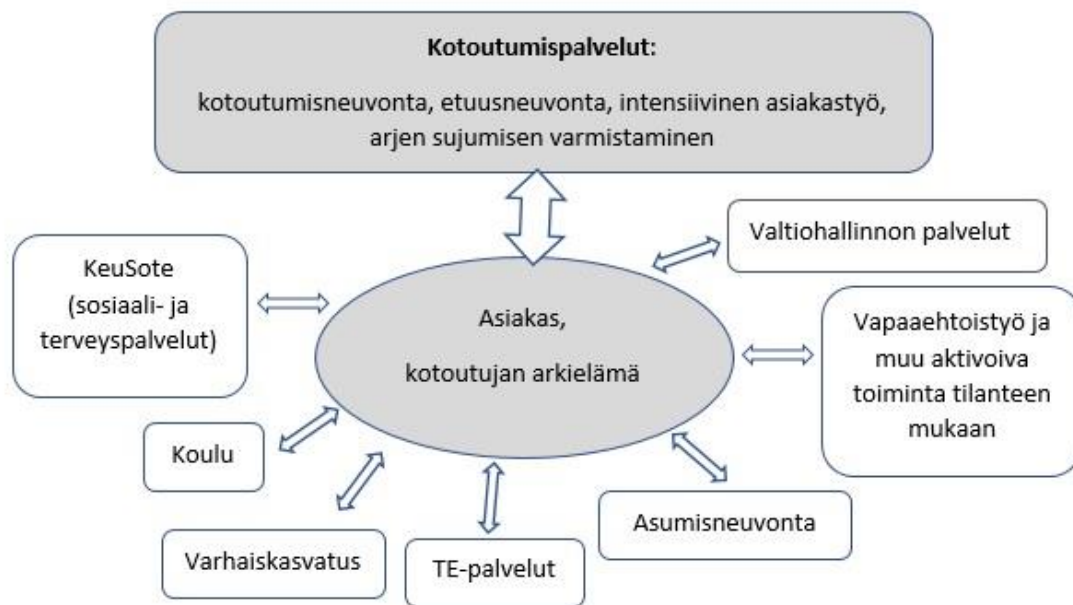
Nurmijärven kotoutumispalvelut sijaitsee Klaukkalassa. Kotoutumispalvelulla on päävastuu lain mukaisesta palvelujen yhteensovittamisesta. Vuoden 2019 alusta kotoutumispalvelu on sijoittunut kunnan organisaatiossa sivistys- ja hyvinvointitoimialalle, hyvinvointipalveluihin ja vuoden 2023 alusta alkaen hallinto- ja talouspalveluihin. Tehtävänimikkeinä kotoutumispalvelun henkilökunnalla on palveluohjaaja, kotoutumisohjaaja ja maahanmuuttokoordinaattori, joka on yksikön esimies.

Kotoutumispalvelu palvelee kahdella eri toimintaperiaatteella. Yksikössä palveluohjaaja antaa kaikille maahanmuuttajille, tuloperusteesta riippumaton ohjausta ja neuvontaa. Palvelu toteutetaan matalan kynnyksen toimintana. Palveluun ei synny asiakkuuksia, kun taas kotoutumispalvelun asiakkaat ovat joko kiintiöpakolaisia tai oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, joista kunta saa laskennallisia korvauksia. Asiakkuudet pysyvät yksikössä koko kuntakorvauksajan.

Kotoutumispalvelun toiminta perustuu vahvaan monialaiseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Pääasiallinen tehtävä on tukea kotoutujaa selviämään arjessaan sosiaalisen vahvistamisen keinoin, eri yhteistyömuotojen avulla. Kotoutumispalvelussa varmistetaan palvelukokonaisuuksien toimivuus kotoutuja-asiakkaille, ratkotaan arjen pulmia, ohjataan, neuvotaan, annetaan elämänhallinnan tukea sekä kannustetaan itsenäiseen toimijuuteen aina, kun se on mahdollista. Kotoutumispalvelussa voidaan tehdä myös taustaselvittelyä asiakkaan tilanteesta asiakkaan luvalla, jotta kotoutujan prosesseja saadaan edistettyä. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi varhaiskasvatuksen, koulujen, Kelan, TE-toimiston, sosiaali- ja terveyspalvelujen ja oppilaitosten kanssa.

Yksikössä tehdään tarvittaessa kotoutumislain mukaisia alkukartoituksia ja kotoutumissuunnitelmia sellaisille henkilöille, jotka eivät ole saaneet kotoutumissuunnitelmaa TE-toimistosta. Kunnan laatima kotoutumissuunnitelma on mahdollista laatia myös henkilöille, jotka eivät saa kansainvälistä suojelua, mikäli henkilö pyytää suunnitelmaa, tai työntekijä arvioi kartoituksen ja suunnitelman laatimisen hyödyttävän henkilön kotoutumisprosessia.

Alla on havainnekuva Kotoutumispalvelujen roolista kotoutujan näkökulmasta.

Kotouttavan työn verkostot (Marjasvaara)

6.1 Kaikille maahanmuuttajille suunnattua ohjausta ja neuvontaa kehitetään seudullisesti

Kuten maahanmuuttotilastoista käy ilmi, kunnassa asuu paljon eri oleskeluperustein asuvia henkilöitä, joiden elämäntilanteet voivat vaihdella paljonkin. Kunnassa asuu myös pakolaistaustaisia henkilöitä ja perheitä, jotka ovat aiemmin muuttaneet kuntapaikalle Nurmijärvelle, ja joiden asiakkuus kotoutumispalvelussa on päättynyt. Kotoutuslain (§8) mukaan kunnan ”on annettava maahanmuuttajalle asianmukaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumista edistävistä toimenpiteistä ja palveluista sekä työelämästä.”

Nurmijärven kotoutumispalvelussa, Koto-infossa tarjotaan opastusta ja neuvontaa maahanmuuttajille Nurmijärven ja tarvittaessa koko Keski-Uudenmaan alueella. Siellä saa tietoa mm. elämästä Suomessa, oleskeluoikeudesta, työnteosta, työn hakemisesta ja eri opintopoluista sekä palveluista Nurmijärven kunnassa. Siellä saa myös tukea hakemusten täyttämässä ja sähköisten lomakkeiden täytössä. Palveluohjaaja auttaa myös ymmärtämään virallisia päätöksiä ja tarvittaessa henkilö ohjataan oikean palveluun tai muuhun toimintaan.

Nurmijärvi on aktiivisesti mukana kehittämässä seudullista kotouttavaa työtä Keusote-kuntien alueella. Keski-Uudenmaan maahanmuuttokoordinaattoreilla on säännöllisesti kokoontuva yhteistyöryhmä Keusoten edustajien kanssa. Tarkoituksena on kehittää ja yhdenmukaistaa palveluja niiden laadun parantamiseksi ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi. Sen kautta saadaan seudullista tietoa ja jaetaan hyviä käytäntöjä esimerkiksi kansainvälistä suojelua saavien vastaanotosta, maahanmuuttajien kouluttautumisesta ja työllistymisestä sekä kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta ja palvelurakenteista. Yhteistyöryhmä tapaa eri sidosryhmiä erilaisilla kokoonpanoilla tarpeen mukaan.

Nurmijärvi on kolmannella hankekaudella mukana Työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamassa maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelujen kehittämishankkeessa yhdessä Järvenpään, Hyvinkään ja Tuusulan kanssa. Mäntsälä oli mukana hanketyössä ensimmäiset kaksi, vuoden

kestävää hankekautta. Nykyinen hankekausi on 1.9.2022-31.8.2023 ja sen tavoitteena on maahanmuuttajien asiointipalvelun vakiinnuttaminen seudullisena toimintana. Edellisessä hankkeessa on mm. luotu kuntien yhteiset neuvontasivut www.maspa.fi jotka palvelevat alueen eri toimijoita ja maahanmuuttajia. Sivustolle päivitetään myös tietoa ukrainalaisille ja heidän kanssaan toimiville tahoille. Kuntien maahanmuuttokoordinaattorit toimivat hankkeen projektiryhmänä ja osallistujakuntien edustajista muodostuu hankkeen ohjausryhmä.

Hankkeen tavoitteet ovat:

1. Maspa.fi -sivu palvelee alueen maahanmuuttajia. Saatavilla on yleistä tietoa ja kuntien palveluihin ja kotoutumiseen liittyvää tietoa. Sivusto toimii asiointin apuvälineenä mm. sähköisissä palveluissa asiointissa. Sivusto toimii ohjaustyötä tekevien tukena. Tietoa löytyy kootusti.
2. Alueellinen etäpalvelu antaa ohjausta ja neuvontaa puhelimitse ja Teams-yhteydellä maahanmuuttajille ja maahanmuuttajien kanssa työskenteleville. Yksilötyön lisäksi etäpalvelu järjestää infotapahtumia eri tavoin toteutettuna.
3. Kunnissa on saatavilla lähipalvelua tarvevastaavasti. Lähipalvelu toimii vahvasti tiimityön periaatteita noudattaen (tehtäväjako, kehittäminen, etä- ja lähipalvelun yhteensovittaminen).
4. Palvelun jatkuva kehittäminen alueellisia tarpeita huomioiden verkostotyönä esim. viranomaisyhteistyö, kumppanuus, työllisyys, elinvoima.

Edellisellä hankekaudella 1.9.2021-31.8.2022 yhteydenottoja neuvontapalveluun oli yhteensä noin 2400. Niistä Nurmijärven osuus oli noin 500.

6.2 Pakolaisten vastaanotto ja kunnan kotoutumista edistävät toimenpiteet

Pakolaisten vastaanotosta päättää kunnanvaltuusto. Nurmijärvi on vastaanottanut pakolaisia vuodesta 2015. Edellisen kerran pakolaisia on vastaanotettu vuonna 2022, jolloin kunta vastaanotti 15 kongolaista kiintiöpakolaista. Edellisen kerran kiintiöpakolaisia vastaanotettiin syksyllä 2019, jolloin vastaanotettiin 25 kiintiöpakolaista. Kunnan vastaanottotyössä on korostunut, valtuustopäätösten mukaisesti, kiintiöpakolaisten osuus. Vuoden 2022 syksyllä kotoutumispalvelun asiakkuudessa oli noin 60 asiakasta.

Päätöksessään 30.10.2019 (§ 72) Nurmijärven kunnanvaltuusto päätti 10–15 kiintiöpakolaisen vastaanotosta joka toinen vuosi vuoden 2019 jälkeen. Vuoden 2021 kiintiöpakolaisryhmän saapuminen viivästyi ja heidät vastaanotettiin vuoden 2022 aikana. Valtuusto ei ole päättänyt oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden vastaanotosta kuntapaikoille. Kuitenkin kotoutumispalvelut järjestää kotouttavaa palvelua myös tarvittaessa itsenäisesti kuntaan muuttaneille pakolaisille, joista kunta saa laskennallista kuntakorvausta. Tämä on kotoutumislain mukaista toimintaa.

Kotouttavassa työssä korostuu moniammatillinen verkostotyö. Uusien kuntalaisten arkeen viedään vahvaa elämänhallinnan tukea niin kotoutumispalvelun työntekijöiden, kuin muiden eri toimijoiden avulla. Keusoten sosiaalipalvelut ovat tiiviisti mukana kotoutuja-asiakkaiden parissa tehtävässä työssä. Kotoutumispalvelut koordinoi kunnassa palvelukokonaisuuksia.

Kunnalle maksetaan kotoutumislain 45 §:n mukaan valtion varoista laskennallista korvausta kansainvälistä suojelua saavan ja oleskeluluvan saaneen henkilön kuntaan osoittamisesta, ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä. Korvausta maksetaan kiintiöpakolaisina Suomeen

tulleista neljä vuotta ja turvapaikanhakijoina tulleista ja pakolaistatuksen saaneista kolme vuotta jokaisesta henkilöstä. Lisäksi kunta saa täysimääräisesti takaisin kansainvälistä suojelua saavien tulkkaus- ja käänöskulut lain mukaisesti ilman aikarajoitusta, tai kunnes henkilöstä tulee Suomen kansalainen. Keusote hakee toiminnastaan muodostuvat mahdolliset erityiskustannuskorvaukset.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Kotoutumisprosessi on koordinoitu kokonaisuus	Kotoutumisprosessien järjestämisestä on sovittu kunnan ja eri toimijoiden välillä	Kotoutumispalvelut, kaikki kunnan, valtionhallinnon, hyvinvointipalvelujen ja eri toimijoiden yhteistyöverkosto
Maahanmuuttaja saa asianmukaista ohjausta ja neuvontaa	Kunta järjestää maahanmuuttajille suunnattua ohjaus- ja neuvontapalvelua	Kotoutumispalvelut
Maahanmuuttaja saa tarvittaessa kuntaan muuton yhteydessä tietoa alueen palveluista	Maahanmuuttajia tavoitetaan monikanavaisesti ja he saavat henkilökohtaistettua tukea asettautumiseen ja palveluihin hakeutumiseen	Kotoutumispalvelut
Pakolaisten vastaanottoon on olemassa selkeä prosessi ja toimintatapa kunnassa	Kunnassa kotoutumispalvelut koordinoi vastaanoton kokonaisuutta eri toimijoiden kanssa	Kotoutumispalvelut
Maahanmuuttajat pääsevät oikea-aikaisesti kotoutumispolulle ja saavat hyvät edellytykset yhteiskunnalliseen osallisuuteen	Kotoutumispalvelu ohjaa työelämään suuntaavan maahanmuuttajan TE-palveluihin. TE-palvelujen kanssa tehdään yhteistyötä kotoutumispolkujen sujuvoittamiseksi	Kotoutumispalvelut
Kotoutuja-asiakkaat ohjautuvat oikeisiin palveluihin palveluverkostossa	Kotoutumispalvelu arvioi yhdessä palveluverkoston toimijoiden kanssa palvelun tarpeita ja ohjaa palveluihin	Kotoutumispalvelut, kaikki kunnan palvelut, valtionhallinnon palvelut ja Keusote
Hyvät väestösuhteet toteutuvat eri kansalaisyhteiskunnan toimintojen kautta	Kotoutumispalvelusta ohjataan asiakkaita aktiivisesti eri järjestö- ja vapaa-ajan toimintoihin	Kotoutumispalvelut ja Nurmijärven kotoutumisen kumppanuusverkosto
Työmarkkinoiden ulkopuolella olevilla kotoutujilla on mahdollisuus kotoutua riippumatta työmarkkina- asemasta	Kunta laatii kotoutumislain mukaisen alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman. Henkilö ohjataan alueen eri toimijoiden kotoutumista edistävään toimintaan	Kotoutumispalvelut, yhdessä palveluverkoston kanssa

Kotoutumispalvelun ja laajan yhteistyöverkoston toimintaa voidaan tarkastella seuraavien mittarien avulla:

1. Kotoutuja-asiakkaat pääsevät kotoutumispalvelujen piiriin ja heille muodostuu kontakti palveluun, heihin ollaan säännöllisesti yhteydessä.
2. Kotoutuja-asiakkaat ohjataan lain säätämässä aikarajoissa joko TE-palveluihin saadakseen kotoutumissuunnitelman tai kunnan alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman.
3. Kaikki vieraskieliset saavat tarvittaessa matalan kynnyksen neuvontaa ja palveluohjausta, yhteydenottojen määrää seurataan. Koto-infon toiminta kytketään Maspä-hankkeen tavoitteisiin.
4. Oppivelvollisuusikäiset lapset ja nuoret ohjautuvat perusopetukseen valmistavaan opetukseen.

7. Lapset ja nuoret kotoutujina

7.1 Varhaiskasvatusikäisten kotoutujien tuki

Nurmijärven varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien maahanmuuttajataustaisten lasten lukumäärä toimintakautena 2022–2023 on yli 200 lasta.

Maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden kotoutumisen tueksi kunnassa toimii monikulttuurisuustyöryhmä, joihin kuuluu edustajia varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta ja kotoutumispalveluista. Työryhmän tarkoituksena on edistää maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden arjen sujumista.

Varhaiskasvatus tukee kotoutumista antamalla palveluohjausta erilaisista varhaiskasvatuksen palveluvaihtoehdoista. Avoimen päiväkodin ja leikkitoiminnan, avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan sekä päiväkodin ja perhepäivähoidon palveluissa lapsen ja vanhempien kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan tukee varhaiskasvatuksen henkilökunta. Hankerahoituksella mahdollistetaan vuoden 2023 ajan lapsiperheiden kohtaamispaikka, jonka toiminnassa huomioidaan monikulttuurisuuden tukeminen.

Yhteistyöhön varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa osallistuu varhaiskasvatuksen S2- opettaja. (S2=suomi toisena kielenä). Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa pitää sisällään lapsen kielellisen kehityksen havainnointia ja kielitietoisuuden oppimisympäristön vahvistamista, huoltajien kanssa keskustelua sekä mahdollisia kielitaidon arvioita. Tavoitteena on lapsen kehittyvän suomen kielen taidon tukeminen ja toiminnallinen monikielisyys. Varhaiskasvatuksen konsultoivan erityisopettajan palvelut ovat tarvittaessa käytettävissä, jos lapsella on oppimisvaikeuksia tai lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyy huolia.

Lapsen siirtyessä esiopetukseen noudatetaan esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Monikielisten ja -kulttuuristen lasten suomen kielen oppiminen sisällytetään esiopetukseen ja esiopetuksen kielitietoiseen oppimisympäristöön. Esiopetuksessa kirjataan suomen kielen oppimisen tavoitteet, jota ryhmän kasvattajat toteuttavat esiopetuksessa. Opetuksessa otetaan huomioon lapsen yksilölliset vahvuudet, kiinnostuksen kohteet sekä erilaiset tavat oppia. Esiopetuksessa työskentely tapahtuu erilaisten teemojen, projektien, leikin ja päivittäisten toimintojen kautta. Opetusta eriytetään lapsen kehitystason ja tarpeiden mukaisesti.

Esiopetusvuoden aikana seurataan ja tarvittaessa kartoitetaan suomen kielen edistymistä. Tieto monikielisen lapsen suomen kielen taidosta siirretään esiopetuksesta kouluun yhteistyössä vanhempien kanssa. Lapsi, jolla ei ole riittävästi suomen tai ruotsin kielen taitoa yleisopetuksen ryhmässä opiskelemiseen, pyritään ohjaamaan perusopetukseen valmistavalle luokalle. Mikäli valmistavassa luokassa ei ole tilaa, oppilas aloittaa koulunkäynnin oman asuinalueensa koulussa oman opinto-ohjelmansa mukaisesti.

Esiopetusikäinen lapsi kuuluu perusopetuslain mukaisten oppilashuoltopalveluiden piiriin. Hänelle kuuluvat oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset yksilökohtaiset palvelut: neuvolaterveydenhoitajan ja lääkärin, psykologin ja kuraattorin palvelut sekä lapsen asian ympärille koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän palvelut. Oppilaitoksen kirjoilla olevalle oppilaalle kuuluvat lisäksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset

yksilökohtaiset palvelut: koulun terveydenhoitajan, lääkärin, psykologin ja kuraattorin palvelut sekä oppilaan asian ympärille koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän palvelut.

7.2 Peruskouluikäisten kotoutujien tuki

Syyslukukaudella 2022 kunnan noin 5 700 perusopetuksen oppilaasta lähemmäs 400 oppilaan äidinkieli oli joku muu kuin suomi tai ruotsi. Määrä on ollut kasvussa viime vuosina ja muita kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia oppilaita on lähes kaikissa kunnan kouluissa.

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta Perusopetuslain (1998/628) mukaisesti. Laki ei edellytä, että lapsen tai nuoren asuminen kunnassa olisi pysyvää tai että kunta olisi kotikuntalainen mukainen kotikunta.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuksessa on keskeistä oppilaan hyvinvointi, suomen kielen oppiminen, kodin ja koulun yhteistyö sekä tarvittaessa opiskeluvälineiden parantaminen niin, että oppilas menestyy mahdollisimman hyvin jatko-opinnoissa.

Opetus suunnitellaan oppilaan kieli-, koulu- ja oppimistaustan pohjalta. Maahanmuuttajataustainen lapsi tai nuori, jolla ei ole riittävästi suomen tai ruotsin kielen taitoa yleisopetuksen ryhmässä opiskelemiseen, pyritään ohjaamaan perusopetukseen valmistavalle luokalle. Mikäli valmistavassa opetuksessa ei ole tilaa, oppilas aloittaa koulunkäynnin oman asuinalueensa koulussa oman opinto-ohjelmansa mukaisesti. Valmistavassa opetuksessa oppilas tutustuu suomalaiseen kouluun, kulttuuriin ja opetusmenetelmiin. Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan suomen kielen taitoa ja tarvittavia valmiuksia perusopetukseen siirtymistä varten. Valmistava opetus kestää yleensä vuoden. Oppilaat siirtyvät valmistavan opetuksen jälkeen oman asuinalueensa kouluihin.

Suomen kielen oppiminen on keskeinen tekijä lapsen ja nuoren kotoutumisessa. Suomi toisena kielenä-opetus on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärästä. Oppimäärä on tarkoitettu sellaisille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomen kielen taito ei ole äidinkielen tasoinen kaikilla kielen osa-alueilla. Opetuksen tavoitteena on kehittää yksilöllisesti kielen keskeisiä osa-alueita ja kasvattaa sanavarastoa. Nurmijärvellä suomi toisena kielenä -opetusta toteutetaan pääsääntöisesti muun opetuksen yhteydessä.

Kunnalla on mahdollisuus saada valtionavustusta maahanmuuttajataustaisten oppilaiden omassa lähikoulussa tapahtuvaan muun opetuksen tukemiseen tarkoitettujen tukiovetustuntien järjestämiseen. Tähän tukiovetukseen ovat oikeutettuja ne oppilaat, joiden opetukseen osallistumisen aloittamisesta on kulunut enintään kuusi vuotta. Tukitunteihin on mahdollista saada valtionapua enintään kolmeen opetustuntiin viikossa jokaista neljän oppilaan laskennallista ryhmää kohti.

Oppilaan oman uskontokunnan mukaista opetusta järjestetään, jos säädetty määrä opetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajia pyytää opetuksen järjestämistä. Jos oman uskonnon opetuksen ryhmää ei muodostu, oppilas opiskelee elämäkatsomustietoa.

Oppilaitoksen kirjoilla olevalle oppilaalle kuuluvat lisäksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset yksilökohtaiset palvelut: koulun terveydenhoitajan, lääkärin, psykologin ja kuraattorin palvelut sekä oppilaan asian ympärille koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän palvelut.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden arki on sujuvaa	Kunnassa toimii monikulttuurisuustyöryhmiä	Varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut
Varhaiskasvatukseen maahanmuuttajat pääsevät oikeanlaisen palvelun tai toiminnan piiriin	Varhaiskasvatukseen lapsen perhe saa tarvittaessa palveluohjausta	Varhaiskasvatuspalvelut
Varhaiskasvatukseen lasten kehittyvää kielitaitoa tuetaan	Yhteistyö varhaiskasvatuksen S2-opettajan, varhaiskasvatushenkilöstön ja neuvolan välillä.	Varhaiskasvatuspalvelut
Kotoutujalasten siirtyminen esiopetukseen on sujuva kokonaisuus	Selkeä siirtymävaiheen prosessi ja niissä tapahtuva opetuksen järjestämistä koskevien tietojen välittäminen esiopetuksesta kouluun yhteistyössä huoltajien kanssa.	Varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut
Eriyisen tuen tarpeessa olevat kotoutujalapsen ja -nuoret saavat asianmukaista ja oikea-aikaista tukea	Lapsi tai nuori saa tarvittaessa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia oppilashuoltopalveluja	Varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut
Kotoutuvien lasten ja nuorten kielitaidon kehitystä ja kotoutumista tuetaan	Kunnassa järjestetään valmistavaa opetusta	Koulutuspalvelut
Kotoutujalasten ja -nuorten opintopolku varhaiskasvatuksesta oppivelvollisuuden päättymiseen muodostuu sujuva kokonaisuus	Varhaiskasvatuksen, koulutuspalvelujen, tukipalvelujen ja muiden toimijoiden yhteistyö eri nivelvaiheissa	Varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut, tarvittaessa yhteistyössä kotoutumispalvelut

8. Paikalliset oppilaitokset kotoutujien tukena

Peruskoulun päättövaiheessa ja oppivelvollisuusiän täyttyessä korostuu opinto-ohjauksen merkitys. Opiskelija voi jatkaa kesken jääneitä perusopetuksen opintoja aikuisten perusopetuksessa. Vasta maahan tulleet, oppivelvollisuusiän ylittäneet nuoret voivat hakeutua aikuisten perusopetuksen alkuvaiheeseen ja lukutaitovaiheeseen; koulutukseen on jatkuva haku. Aikuisten perusopetusta tarjoaa Nurmijärven alueella Keuda. Aikuisten perusopetuksen lisäksi oppivelvollisuusiän ylittäneet kotoutujat voivat hakeutua tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen Tuvaan.

Keudassa on lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (Tuva), jossa opiskelee maahanmuuttajia. Tutkintokoulutukseen valmentavalla luokalla opiskelun tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ammatilliseen tutkintokoulutukseen hakeutumiseen sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen tutkinto. Nurmijärveläisiä maahanmuuttajia käy myös pääkaupunkiseudulla aikuisten perusopetuksessa, Tuvassa, sekä ammatillisissa opinnoissa. Nurmijärven omissa lukioissa ja Keudan toimipisteissä on maahanmuuttajia opiskelijoina.

Nurmijärven Opisto on vapaan sivistystyön kansalaisopisto, jossa annetaan muun muassa kielikoulutusta maahanmuuttajille. Uusi maahanmuuttajakoulutus on tarkoitettu kotoutumisajalla oleville maahanmuuttajille luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen ja se on osallistujille maksutonta. Lukutaitokoulutus uudistuksen taustalla on laajempi muutos, jossa aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirtyi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulta osaksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan ja vapaan sivistystyön uudeksi koulutustehtäväksi. Erityisesti se palvelee Nurmijärvellä luku- ja kirjoitustaidon alkuvaiheessa henkilöitä, joilla ei ole muuta koulutuspaikkaa. Lisäksi voidaan antaa kohdennettua kielikoulutusta henkilöille osaamisvajeen korjaamiseksi. Opiston luku- ja kirjoitustaidon kielikoulutuksen ohjauspalvelut toimivat yhteistyössä kotoutumispalveluiden ja te-toimiston kanssa.

Opetushallituksen myöntämän vapaan sivistystyön opintotietämyksen tuella voidaan lisäksi järjestää myös kotoutumisajan ylittäneille henkilöille luku- ja kirjoitustaidon koulutusta.

Lisäksi opiston normaalissa kurssitarjonnassa on suomen, ruotsin ja englannin kielen kursseja, joille voivat osallistua kaikki maahanmuuttajat. Nämä kurssit soveltuvat hyvin ei-suomea äidinkielenään puhuville henkilöille. Kurssimaksuja voidaan alentaa maahanmuuttajille suunnatussa koulutuksessa Opetushallituksen opintotietämyksen turvin (pl. turvapaikanhakijat). Nurmijärven Opisto tarjoaa maahanmuuttajille mahdollisuuden tutustua kulttuuriin ja yhteiskuntaan myös erilaisten taide- ja taitokurssien kautta.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Maahanmuuttajan on mahdollista opiskella paikkakunnalla TE-toimiston ohjaamana, omaehtoisina opintoina tai vapaan sivistystyön kursseilla	Alueella järjestetään aikuisten perusopetusta, ammattiin valmistavaa opetusta, luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä	Keuda Nurmijärven opisto

	muuta vapaan sivistystyön opetusta	
Kotoutuja saa tarvittaessa räätälöityä tukea paikkakunnalla opiskelun mahdollistumiseksi	Tiivis yhteistyö asiakasprosesseissa kotoutumispalvelujen, TE-toimiston ja alueen oppilaitosten kanssa	Kotoutumispalvelut, Keuda, Nurmijärven opisto, TE-toimisto

9. Maahanmuuttajien työllisyyttä tukevat toimenpiteet

Maahanmuuttajien työllisyystilanteen koheneminen on tärkeää maahanmuuttajan hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisen aseman sekä Nurmijärven kunnan ja koko seudun työmarkkinoiden toimivuuden kannalta. Yleisesti maahanmuuttajien työllistymisen este on sekä työnantajien että maahanmuuttajien mielestä puutteellinen kielitaito. Työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneiden maahanmuuttajien suomen kielen opetuksesta vastaa ensisijaisesti valtio kotoutumislain mukaisesti. Kielen opetus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena järjestettävänä kotoutumiskoulutuksena.

9.1 TE-toimiston palvelut

Kotoutumislain lähtökohtana on, että laissa säädetyillä palveluilla edistetään maahanmuuttajien mahdollisuuksia saavuttaa yhdenvertainen asema muun väestön kanssa. TE-toimisto vastaa työnhakijoiksi ilmoittautuneiden maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista edistävästä ja tukevista palveluista. Kunnan kotoutumispalveluiden työntekijät ohjaavat kaikki työikäiset ja -kykyiset maahanmuuttajat TE-palveluiden piiriin. Nurmijärvi kuuluu Uudenmaan TE-palveluiden alueeseen, mutta sillä ei ole omaa toimipistettä. Nurmijärveläiset voivat asioida haluamassaan toimipisteessä Uudellamaalla, mutta pääsääntöisesti nurmijärveläiset maahanmuuttajat ohjautuvat Hyvinkään toimipisteeseen.

TE-palveluissa maahanmuuttajalle tehdään kotoutumislain mukainen alkukartoitus sekä laaditaan kotoutumislain mukaisesti yksilöllinen ja henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma palveluista, joiden tarkoituksena on tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Kotoutumissuunnitelman avulla tuetaan maahanmuuttajan kotoutumista ja pääsyä yhteiskunnan yhdenvertaiseksi jäseneksi erityisesti maahanmuuton alkuvaiheessa. Kotoutumissuunnitelmassa voidaan sopia myös maahanmuuttajan oman äidinkielen opetuksesta, omakielisestä yhteiskuntaorientaatiosta, luku- ja kirjoitustaidon koulutuksesta, perusopetusta täydentävästä opetuksesta sekä kotoutumiskoulutuksesta. Suunnitelmassa voidaan sopia myös muista kotoutumista ja työllistymistä yksilöllisesti tukevista palveluista, kuten työkokeilusta, palkkatuesta, ammatinvalinnanohjauksesta tai työnhakua tukevasta valmennuksesta. Suunnitelmassa

sovitaan lisäksi yksilöllisestä työnhakuvelvoitteesta JTYP-lain mukaisesti. Suunnitelmaa tehdessä otetaan huomioon maahanmuuttajan omat kotoutumista ja työllistymistä edistävät tavoitteet.

Kotoutumissuunnitelma laaditaan yhdessä TE-toimiston, kunnan ja maahanmuuttajan kanssa. Suunnitelma voidaan laatia myös TE-toimiston ja maahanmuuttajan kesken.

Uudenmaan ELY-keskus vastaa alueen työvoimakoulutuksena järjestettävien kotoutumiskoulutuksien kilpailutuksesta ja hankinnasta. Kotoutumiskoulutukset toteutetaan pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena, mutta sitä voidaan järjestää myös kotoutumislain perusteella omaehtoisena koulutuksena.

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että maahanmuuttaja saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan perustason. Nurmijärveltä käydään kotoutumiskoulutuksessa pääosin pääkaupunkiseudulla ja Hyvinkäällä. Maahanmuuttajan on myös mahdollista etsiä itselleen koulutusta TE-toimiston osoittaman työvoimakoulutuksen ulkopuolelta. Tällainen koulutus voidaan liittää henkilökohtaiseen kotoutumissuunnitelmaan, jos se täyttää kotoutumislain mukaiset, omaehtoisen koulutuksen kriteerit.

Uudenmaan TE-toimisto tekee yhteistyötä Nurmijärven kotoutumispalveluiden, elinkeinoelämän, yhdistysten, kouluttajien, sekä muiden mahdollisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on luoda edellytyksiä onnistuneeseen kotouttamiseen ja kotoutumiseen yksilötasolla. TE-palvelut siirtyvät kuntiin vuonna 2025.

9.2 Kunnan työllisyyspalvelut

Työn tekeminen on monille avain kotoutumiseen. Työn avulla ihminen voi kokea itsensä merkitykselliseksi ja tärkeäksi osaksi yhteiskuntaa. Nurmijärven kunnan työllisyyspalvelut ovat avoimia, kaikille kuntalaisille tarkoitettuja palveluita. Työllisyyspalvelut tekevät yhteistyötä kotoutumispalveluiden kanssa maahanmuuttajien työllisyyteen liittyvissä asioissa. Työllisyyspalveluita järjestetään kaikille palvelua tarvitseville yksilöllisen palvelutarpeen mukaisesti.

Kunnan työllisyyspalvelut tarjoavat nurmijärveläisille työttömille työnhakijoille neuvoja, tukea ja ohjausta työllistymiseen sekä osaamisen kehittämiseen ja kuntoutumiseen. Työllisyyspalvelut seuraavat avoimia työpaikkoja ja tekevät yhteistyötä työnantajien kanssa.

9.3 Nuorten työllisyys

Nuorten työllistämisen asioita Nurmijärven kunnassa hoitaa nuorisopalvelut. Vuonna 2013 voimaan tulleen nuorisotakuun tavoitteena on varmistaa kaikille nuorille polku kohti koulutusta ja työelämää tarjoamalla työ-, työkokeilu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi ilmoittautumisesta tai jatkokoulutuspaikka peruskoulun päättävälle.

Maahanmuuttajanuorten kohdalla tavoitteen toteutuminen edellyttää panostamista erityisesti perus- ja toiseen asteen opintojen nivelvaiheeseen. Siirtymiä voidaan tukea tiiviillä monialaisella yhteistyöllä esimerkiksi nuorten matalan kynnyksen Ohjaamo-palvelussa ja työpajatoiminnassa.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
TE-palveluihin ilmoittautunut kotoutuja-asiakas saa ensimmäisen kotoutumissuunnitelman lain määrittelemässä aikataulussa	TE-palvelut ja kotoutumispalvelut tekevät yhteistyötä tavoitteen toteutumiseksi	TE-palvelut, kotoutumispalvelut
Maahanmuuttajat sijoittuvat kiinnostuksensa ja vahvuksiensa mukaisille aloille. Kieli- ja kotoutumiskoulutuksesta siirtyminen ammatillisiin opintoihin on joustavaa ja tarkoituksenmukaista	Kotoutumiskoulutukset, kielitaidontestaukset, osaamis- ja ammattitaitokartoitukset, luku- ja kirjoitustaidon koulutukset, oppivelvollisuusikäisten ohjaaminen tarkoituksenmukaisiin palveluihin ja mahdolliset muut kotoutumista tukevat palvelut	TE-palvelut, kunnan työllisyyspalvelut, Nuorisopalvelut, oppivelvollisuuden kuntavalvoja
Maahanmuuttajat saavat oikea-aikaista ohjausta ja neuvontaa työllisyys- ja koulutusasioissa	Eri toimijat mahdollistavat jouhevan palveluihin hakeutumisen matalalla kynnyksellä. Tarvittaessa toimijat tekevät yhteistyötä kotoutumisen edistämiseksi	TE-palvelut, kunnan työllisyyspalvelut, nuorisopalvelut, kotoutumispalvelut, oppivelvollisuuden kuntavalvoja

10. Asuminen ja asumisen neuvonta Nurmijärvellä

Kotoutumisprosessin sujuva käynnistyminen edellyttää asumisen järjestymistä. Nurmijärvellä asumisen järjestämisessä hyödynnetään olemassa olevia vuokra-asuntoja siten, että kotoutumiselle välttämättömät palvelut ovat mahdollisimman hyvin saavutettavissa. Kunta järjestää asunnon kiintiöpakolaisille ja ELY-keskusten kautta osoitettuna kuntaan muuttaville henkilöille tarvittaessa.

NURMIJÄRVEN KODIT

Nurmijärven Kodit Oy tarjoaa kuntalaisille ja kuntaan muuttaville mahdollisuuksia laadukkaaseen vuokra-asumiseen. Asukkaiden valinta perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asuntoja tarjotaan kiireellisyysjärjestyksessä, joka määritellään hakemuksen ja mahdollisesti muiden saatujen lisätietojen perusteella. Haasteena kuitenkin on, että hakijoiden asettamia hakeehtoja vastaavia asuntoja ei välttämättä aina ole tarjolla.

Nurmijärven Kodeilla työskentelee asumisneuvoja, joilla on sosiaalialan koulutus. Asumisneuvoja ohjaa ja opastaa asumiseen liittyvissä asioissa ja mahdollisten häiriötilanteiden selvittelyssä. Asumisneuvoja auttaa tarvittaessa asuntohakemuksen täyttämässä, sekä ohjaa eteenpäin tukien ja etuuksien hakemisessa. Asukas voi tehdä tarvittaessa maksusuunnitelmia vuokratilanteista Intrumin kanssa. Asumisneuvoja voi tarvittaessa olla yhteydessä Intrumiin esimerkiksi maksusuunnitelman pituuteen liittyen. Asumisneuvoja toimii tiiviissä yhteistyössä mm. kotoutumispalveluiden ja Keusoten sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa.

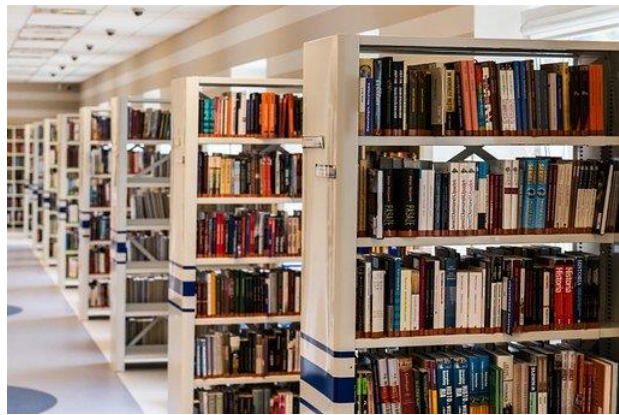
Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Kuntaan muuttava maahanmuuttaja saa tarvittaessa asumisen neuvontaa, kuntapaikalle muuttavat henkilöt ja perheet saavat aina asumisen neuvontaa	Nurmijärven Kodit tarjoaa asumisen neuvontaa omalle asukaskunnalleen.	Nurmijärven Kodit, Kotoutumispalvelut

Kiintiöpakolaisten asuminen turvataan vastaanottovaiheessa	Nurmijärven Kodit ja kotoutumispalvelut tekevät yhteistyötä asumisjärjestelyjen toteuttamiseksi kiintiöpakolaisia vastaanottaessa	Nurmijärven Kodit, kotoutumispalvelut
--	---	---------------------------------------

11. Kotoutumista tukevat kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Maahanmuuttajien ja kantaväestön välisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi on kotouttamistyössä keskityttävä entistä enemmän lisäämään tilaisuuksia ja mahdollisuuksia ihmisten kohtaamisille. Iästä, sukupuolesta tai kansalaisuudesta riippumatta ihmisiä yhdistää yhteiset kiinnostuksen kohteet.

Nurmijärvellä on monipuolisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia kaikenikäisille muun muassa liikunnan, kirjastopalveluiden, nuorisotyön, kulttuurin, opiskelun ja järjestötoiminnan parissa. Tavoitteena on, että jokaisella lapsella on mahdollisuus ainakin yhteen harrastukseen. Taide- ja kulttuuri toiminta lisää vuorovaikutusta ja kulttuurienvälisiä vuoropuhelua. Maahanmuuttajat tarvitsevat jo kotoutumisen alkuvaiheessa vastavuoroista kanssakäymistä suomalaisten kanssa sekä mahdollisuuksia tutustua suomalaisiin tapoihin ja kulttuuriin.

Kirjastot ja kulttuuripalvelut järjestävät paljon erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia kaiken ikäisille kuntalaisille. Lastenkulttuuri tarjoaa lapsille ja nuorille mahdollisuuksia leikkiin, harrastamiseen ja kulttuurienväliseen vuoropuheluun. Taiteen ja kulttuurin avulla voidaan madaltaa maahanmuuttajien kynnystä päästä osalliseksi suomalaiseen yhteiskuntaan. Maahanmuuttajat tarvitsevat toimivia väyliä itsensä ilmaisuun ja mielekkääseen ajanviettoon. Kulttuuri ja taide tarjoavat moninaisia keinoja itseilmaisuun ja osallistavaan toimintaan erityisesti silloin, jos kielitaito on rajallinen. Omassa kunnassa pidettäviin tilaisuuksiin on helppo osallistua.

Kirjasto tukee elinikäistä oppimista. Sieltä voi lainata mm. vieraskielistä kirjallisuutta ja kielikursseja. Maahanmuuttajilla on kirjaston kautta mahdollisuus saada lainaan myös omalla äidinkielellään kirjoitettua aineistoa. Kirjastossa voi käyttää tietokoneita ja lukea lehtiä ilmaiseksi. Lisäksi kirjastot ja kulttuuripalvelut tarjoavat tiloja ja apua kolmannelle sektorille kotouttamista tukevan toiminnan järjestämisessä. Myös maahanmuuttajat itse voivat järjestää tilaisuuksia kirjastoissa. Kirjaston tiloissa voidaan järjestää kielikursseja sekä perusopetusta tietotekniikan käytössä. Tiloissa voivat kokoontua myös pienimuotoiset kerhot tai keskustelupiirit.

Tavoitteena on, että maahanmuuttajille kerrotaan kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tarjonnasta. Kirjaston käyttämisen kynnys tehdään mahdollisimman matalaksi. Tutustumiskynnit kirjastoon ovat osa kotouttamista ja käyntien yhteydessä kerrotaan myös kulttuuripalvelujen ja museon toiminnasta.

Museo järjestää kulttuuriperintöopetusta aikuisille ja lapsille.

Kulttuuripalvelut tarjoaa jokaiselle paikkakunnalle muuttavalle kiintiöpakolaiselle ja oleskeluluvan saaneelle turvapaikanhakijalle tilaisuuden osallistua maksutta ainakin yhteen kulttuuritapahtumaan ensimmäisen

kotoutumisvuoden aikana. Kotouttamisen näkökulma huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös kulttuuriavustuksien jakamisessa.

12. Liikunta- ja hyvinvointipalvelut kotoutumisen tukena

Liikunnalla ja urheilulla on todettu olevan merkitystä maahanmuuttajien kotoutumisessa uuteen kulttuuriin ja yhteisöllisyyden tukemisessa. Liikunta on mielekästä vapaa-ajan tekemistä ja se luo luonnollisia mahdollisuuksia kohtaamiseen kantaväestön kanssa myös koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville. Uusien sosiaalisten suhteiden luominen on tärkeää kotoutuessa uuteen ympäristöön. Harrastuksissa mukana oleminen voi edistää muun muassa kielen oppimista ja antaa mielekästä tekemistä vapaa-ajalle. Liikuntapalvelut järjestävät paljon viikoittaista toimintaa sekä erilaisia tapahtumia, joissa kunnassa asuvat pääsevät liikkumaan ja nauttimaan toistensa seurasta. Luonto on lähellä jokaista nurmijärveläistä. Laadukkaiden ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksien avulla kannustamme kuntastrategian mukaisesti kaikkia kuntalaisia aktiiviseen arkeen koulu- ja työmatkoilla sekä tuemme hyvinvointia edistäviä terveellisiä elämäntapoja.

Yhteistyötä tehdään tiiviisti Nurmijärven alueella toimivien yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa, jotka ovat omalta osaltaan toteuttamassa ja kehittämässä kunnan vapaa-ajan palveluita. Kunnan liikuntapalvelut vastaa kuntalaisille tarjottavien monipuolisten ja laadukkaiden ohjaustuntien järjestämisestä, urheiluseurojen avustamisesta, liikuntasalien vuorojen organisoinnista sekä yleisestä kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämisestä. Liikuntapalveluiden järjestämien liikuntaryhmien pääpaino on ennaltaehkäisevässä ja toimintakykyä ylläpitävässä ja lisäävässä liikunnassa. Kunnan vapaa-ajan palvelut ovat avoimia kaikille kuntalaisille.

Terveys ja hyvinvointi ovat myös tärkeä osa kotoutumisprosessia. Onnistunut kotoutuminen ja tunne osallisuudesta ehkäisevät maahanmuuttajan syrjäytymistä ja pienentävät hyvinvointi- ja terveyseroja. (Kotoutuminen ja osallisuus 2019.) Kuntastrategian mukaisesti kotoutuvien perheiden hyvinvointia ja terveyden edistämistä sekä syrjäytymisen ehkäisyä tuetaan monialaisessa yhteistyössä. Keskeistä on toimia lähellä uuden kuntalaisen arkea, lasten ja nuorten omissa kasvuympäristöissä heidän lähiverkostonsa mukaan ottaen.

Maahanmuuttajien terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavat monet tekijät kuten lähtömaa, maahanmuuttoikä, maahanmuuton syy, maassaoloaika, kulttuuriset käsitykset terveydestä, sairauksista, sairauksien ehkäisystä, hoidosta ja oireista sekä oma kokemus terveydestä. Terveyttä ja hyvinvointia vahvistavia tekijöitä ovat esimerkiksi uudessa kotimaassa hyväksi koettu elämänlaatu ja tyytyväisyys elinoloihin, oman perheen ja yhteisön tuki, luottamus suomalaiseen palvelujärjestelmään ja elintavat.

Maahanmuuttajien terveyteen ja hyvinvointiin liittyy myös erityiskysymyksiä, jotka voivat heikentää terveyttä ja hyvinvointia. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi vaikeudet kotoutumisessa, kielikurssille, työhön tai erilaisiin yhteisöihin osalliseksi pääseminen, hoitamattomiksi jääneet sairaudet ja vaikeudet palvelujen saamisessa Suomessa sekä kokemukset Suomessa, esimerkiksi syrjintä, puutteelliset sosiaaliset verkostot (Lähde: THL). Nurmijärvellä maahanmuuttajien hyvinvoinnin edistäminen tapahtuu yhteistyössä kotoutumispalvelun ja hyvinvointipäällikön kanssa.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Kotoutujat osallistuvat kulttuuripalvelujen tuottamiin tilaisuuksiin osallisuuden	Kulttuuripalvelut kutsuu jokaisen paikkakunnalle muuttavan kiintiöpakolaisen ja oleskeluluvan	Kulttuuripalvelut yhteistyössä kotoutumispalvelun kanssa

lisäämiseksi ja vastavuoroisen kulttuurisen ymmärryksen lisäämiseksi	saaneen turvapaikanhakijan osallistumaan maksutta ainakin yhteen kulttuuritapahtumaan ensimmäisen kotoutumisvuoden aikana.	
Maahanmuuttajat voivat hyödyntää kirjastojen palveluja suomen kielen ja kulttuurin ymmärryksen sekä oman äidinkielen vahvistamiseksi	Maahanmuuttajille järjestetään tutustumiskäyntejä kirjastoon, joissa kerrotaan kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tarjonnasta. Kirjaston käyttämisen kynnyks tehdään mahdollisimman matalaksi.	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut
Kirjastot toimivat tarvittaessa monikulttuurisen, osallistavan toiminnan mahdollistajina	Kirjastot tarjoavat tilojaan kunnan ja järjestöjen kotoutumista ja sosiaalisia suhteita vahvistavan toiminnan käyttöön	Kirjastot
Maahanmuuttajien hyvinvointia ja toimintakykyä tuetaan erilaisten liikunnallisten ryhmätoimintojen avulla	Maahanmuuttajille tarjotaan laadukkaita ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksia liikuntapalvelujen ja kotoutumispalvelujen yhteistyönä	Liikuntapalvelut, kotoutumispalvelut

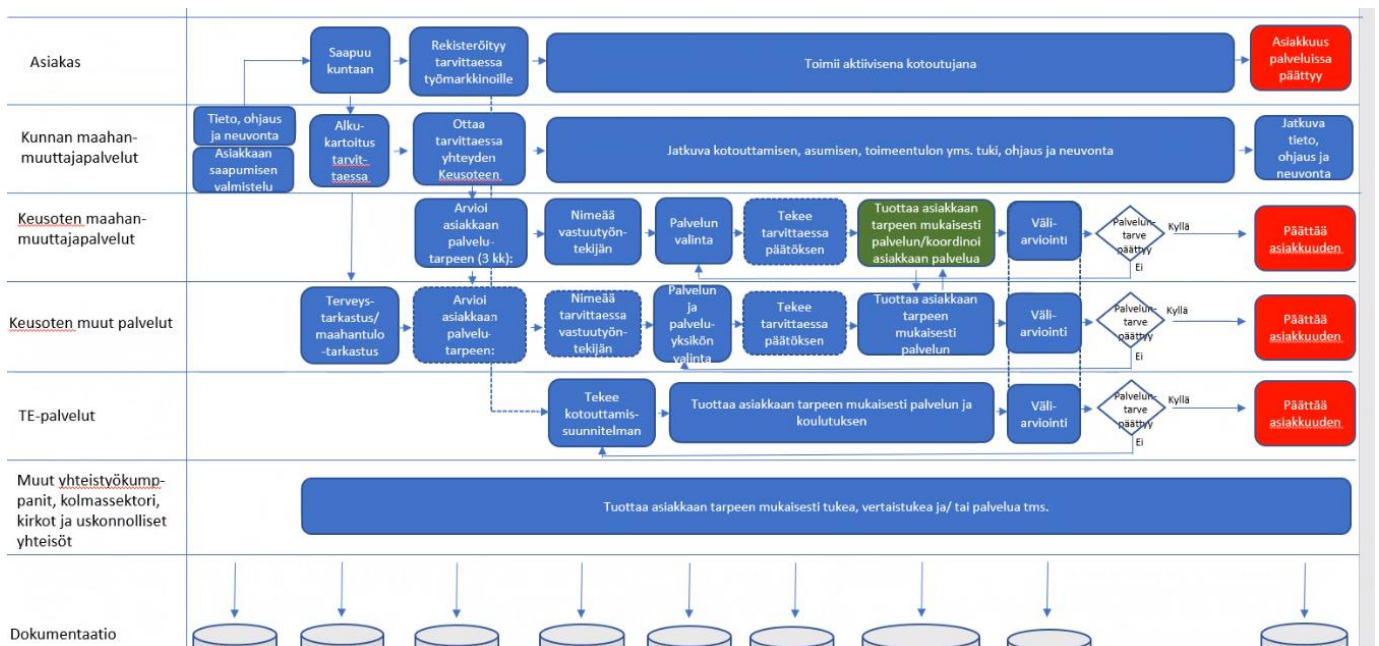
13. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue: maahanmuuttajien hyvinvoinnin ja terveyden tuki

Keski-uudenmaan Sote-kuntayhtymän (Keusote) alueella vieraskielisten osuus väestöstä on ollut vuonna 2021 Hyvinkäällä 6,8%, Järvenpää 6,4%, Nurmijärvi 6,4%, Tuusula 7,0%, Mäntsälä 4,1% ja Pornainen 3,7%. Kaikissa Keusoten alueen kunnissa vieraskielisen väestön osuus on hiukan kasvanut. Suurimmat vieraskieliset ryhmät alueella ovat Viron ja Venäjän kieliset. Alueelle suuntautuu työperäistä muuttoa, perhesiteen perusteella muuttoa sekä pakolaistaustaisten muuttoa.

Keusoten alueella kotouttamistyö on jaettu kuntakohtaisiin kotouttamispalveluihin ja Keusoten maahanmuuttajapalveluiden tarjoamaan sosiaalihuoltolain mukaiseen sosiaalityöhön ja -ohjaukseen. Yhteistyötä tehdään tiiviisti ja monialaisesti kotoutumisen edistämiseksi. Keusoten kunnat ovat sitoutuneet ottamaan alueelleen kiintiöpakolaisia (pois lukien Pornaisten kunta). Alueelle otetaan myös turvapaikanhakijataustaisia henkilöitä kuntapaikoille. Lisäksi alueelle muuttaa itsenäisesti henkilöitä, joilla on oikeus kotoutumispalveluihin. Keusoten sekä kuntien maahanmuuttajapalveluiden tehtävänä on ohjauksen ja neuvonnan lisäksi varmistaa alkuvaiheessa maahanmuuttajataustaisten asukkaiden palveluihin pääsy ja tarvittavien palveluiden järjestäminen tai niihin ohjaaminen.

Keski-Uudenmaan maahanmuuttajien yhteinen asiointipalvelu Maspa on suunnattu Hyvinkään, Järvenpään, Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien vieraskielisille asukkaille sekä toimijoille, jotka työskentelevät maahanmuuttajien kanssa. Lisäksi näissä kunnissa on maahanmuuttajatoimisto, missä palvellaan alueen asukkaita.

Keusote maahanmuuttajapalvelut: Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut / kotouttava sosiaalityö ja -ohjaus - Maahanmuuttajan prosessi

Keusoten maahanmuuttajapalveluissa on meneillään yhteistyössä Keusoten viestintäpalveluiden kanssa vieraskieliselle väestölle viestintäsuunnitelman laatiminen. Koronapandemian ja Ukrainan kriisin myötä on tarkennettu viestintää. Tavoitteena on mm., että keskeiset palvelut ovat tulevaisuudessa helpommin löydettävissä eri kieliversioina Keusoten nettisivuilta.

Keusoten alueella yhteistyötä tehdään kuntien maahanmuuttajapalveluiden ja Keusoten lisäksi kolmannen sektorin sekä seurakuntien kanssa. Järvenpäässä ja Nurmijärvellä on oma kumppanuusverkosto, joissa yhteistyössä edistetään erityisesti kuntien vieraskielisen väestön hyvinvointia. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen näkökulmasta kolmannen sektorin merkitys yhteistyössä viranomaisten kanssa on merkityksellinen.

14. Nuorten kotoutujien tuki

Nuoret maahanmuuttajat ovat elämänvaiheessa, jossa uusiin olosuhteisiin muuttaminen kätkee sisäänsä paljon odotuksia ja toiveita, mutta myös epävarmuutta ja kysymyksiä omasta identiteetistä. On tärkeää taata nuorille opiskelun rinnalla luontevia tilanteita tutustua muihin nuoriin. Syrjäytymistä on ehkäistävä tehokkaasti ja toimivat verkostot voivat olla kotoutuvan nuoren toimiva turvaverkko. Lasten ja nuorten välisten ystävyysuhteiden kehittymisen mahdollistaminen sekä syrjinnän ja rasismien vastainen toiminta ovat tärkeä osa nuorisopalveluiden toimintaa.

Nuorten integroitumista tuetaan koulutus- ja työelämysuunnittelun lisäksi myös harrastus- ja vapaa-ajan toiminnalla. Nuorisopalvelut järjestävät harrastustoimintoja lapsille ja nuorille. Toimintaa järjestetään viidessä eri nuorisotilassa, koulussa, verkossa sekä koulujen lomien aikana. Nuorisotilatoimintaan voivat osallistua alle 18-vuotiaat nuoret heidän vapaa-aikanaan. Toiminnassa lapset ja nuorten voivat tavata toisia nuoria, pelata, liikkua ja järjestää tapahtumia ja keskustella koulutetun nuorisotyöntekijän kanssa. Toimintaan osallistuminen on maksutonta ja päihtetöntä.

Nuorisotiloissa järjestetään pienryhmätoimintaa eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Sisällöt vaihtelevat lasten ja nuorten kiinnostuneisuuden mukaan. Koulujen lomien aikana järjestetään lapsille ja nuorille leirejä Märkiön leirikeskuksesta. Tämän lisäksi nuorisopalveluiden hallinnassa olevat tilat ovat kolmannen sektorin sekä muiden toimijoiden käytössä kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisessä. Maahanmuuttajilla on mahdollista vuokrata tiloja oman toiminnan järjestämiseen.

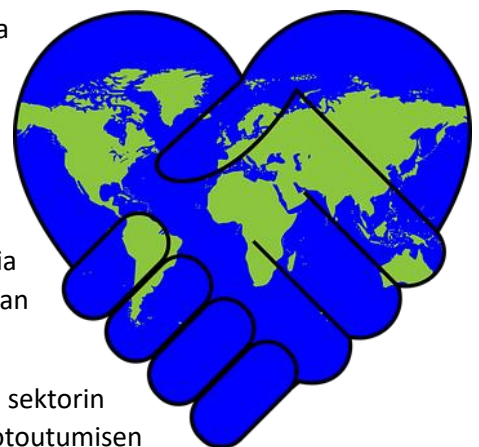
Apua ja tukea voi saada myös etsivän nuorisotyön, nuorten työpajan sekä Ohjaamon kautta.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Maahanmuuttajanuorten syrjäytymistä ehkäistään aktiivisesti	Nuorten integroitumista tuetaan koulutus- ja työelämysuunnittelun lisäksi harrastus- ja vapaa-ajan toiminnalla	Nuorisopalvelut, kotoutumispalvelut
Maahanmuuttajanuorten sosiaalisten kontaktien syntymistä ja kehittymistä kantaväestön kanssa tuetaan, yksinäisyyttä ehkäistään aktiivisesti	Maahanmuuttajalapsia ja -nuoria ohjataan nuorisotiloihin suunnitelmallisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Nuorisopalvelut, kotoutumispalvelut, järjestöt
Maahanmuuttajien itse järjestämä ryhmätoiminta on mahdollista etenkin nuorten etnisen identiteetin vahvistamiseksi	Nuorisopalvelut vuokraa tilojaan eri maahanmuuttajayhteisöjen käyttöön	Nuorisopalvelut

15. Nurmijärven kotoutumisen kumppanuusverkosto

Nurmijärvellä toimii järjestöjä, yhdistyksiä, seurakuntia ja seuroja, jotka ovat mukana kantamassa vastuuta maahanmuuttajien kotoutumisesta uudelle kotipaikkakunnalle. Vapaaehtoistyö tukee viranomaistyötä kotoutumisessa. Se on etenkin kotoutujan näkökulmasta merkittävää, se tarjoaa elämyksiä ja virkistystä sekä syvempää perehtymistä niihin asioihin, joiden rakenne on järjestetty viranomaisten toimesta. Nurmijärvellä on muodostunut toimivia yhteistyön muotoja ja toimintaa kehitetään jatkuvasti vastaamaan erilaisia tarpeita.

Nurmijärvellä toimii kunnan kotoutumispalvelun ja alueen kolmannen sektorin toimijoiden verkosto- ja yhteistyöryhmä, jonka nimi on Nurmijärven kotoutumisen kumppanuusverkosto. Kukin taho on nimennyt organisaatiostaan edustajan verkostoon. Verkostossa olevat toimijat järjestävät Nurmijärven alueella esimerkiksi ystävätoimintaa, kielikerhoja, maahanmuuttajien virkistystoimintaa sekä muuta aktivoivaa, kotouttavaa ja osallistavaa toimintaa alueen maahanmuuttajille.

Jokainen toimija toimii oman arvopohjansa mukaisesti, kunnioittaen verkostossa yhteisesti sovittua toimintatapaa.

Verkostossa jaetaan ajantasaista tietoa kunkin organisaation toiminnasta. Verkoston jäsenet toimivat linkkeinä tiedon jakamisessa omaan organisaatioonsa. Tapaamisissa visioidaan yhteistyön muotoja ja sovitaan käytännön järjestelyistä. Verkostossa tehdään arjessa yhteistä, kaksisuuntaista kotoutumista edistävää työtä. Se raportoi onnistumisista ja kehittämisen tarpeista. Kumppanuusverkostoon kutsutaan tarvittaessa vierailijoita.

Kumppanuuksien ja yhteistyön keinoin verkosto edistää erityisesti kunnan vieraskielisen väestön hyvinvointia. Nurmijärven kunta ja monet alueella toimivat tahot ovat liittyneet Työ- ja elinkeinoministeriön kotouttamisen kumppanuusohjelmaan. Nurmijärven kunta on aidosti monikulttuurinen ja verkosto haluaa edistää eri väestöryhmien rakentavaa vuorovaikutusta arjessa. Toisilta oppiminen ja aito kiinnostus eri taustoista tulevia maahanmuuttajia kohtaa on lähtökohta onnistuneelle vuorovaikutukselle ja merkityksellisyyden kokemuksille. Kumppanuusverkoston tavoitteena on, ettei kukaan maahanmuuttaja jää arjessaan yksin. Maahanmuuttajan ei tulisi jäädä Nurmijärvellä vain toiminnan kohteeksi. Tavoitteena on, että heistä tulee aktiivisia toimijoita omissa yhteisöissään. Kumppanuusverkostoa halutaan vahvistaa, vakiinnuttaa ja kasvattaa. Verkoston laajentuminen ja jo olemassa olevien rakenteiden vahvistaminen lisää niin kantasuomalaisien, kuin maahanmuuttajienkin myönteistä vuoropuhelua ja edistää kotoutumista niin yksilö- yhteisö- kuin rakenteellisella tasolla kunnassa.

Setlementti Louhela ry ja SPR ovat aktiivisia toimijoita pakolaistaustaisten maahanmuuttajien kotoutumisessa vapaaehtoistyön keinoin. Setlementti Louhela ry ja SPR ovat molemmat mukana niin maahanmuuttajien kielikerhotoiminnassa kuin monikulttuurisessa ystävätoiminnassa eri taajamissa. Kielikerhot toimivat kaikissa taajamissa vapaaehtoisten, koulutettujen opettajien vetäminä. Kielikerhossa opitaan suomen kieltä opiskelijoiden kielitason mukaisesti sekä keskustellaan suomeksi arkipäivän asioista. Kerhon yhteydessä on mahdollisuus myös alkeisopetukseen. Kerhot ovat ilmaisia ja kaikille avoimia.

Paikallinen SPR ja Setlementti Louhela ry kouluttavat vapaaehtoisia ja yhteistyössä kotoutumispalveluiden kanssa saatetaan yhteen maahanmuuttajia ja koulutettuja vapaaehtoisia ystäviä. Maahanmuuttajan ystäväenä oppii yhdessä eri kulttuureista, voi harrastaa ja ulkoilla tai vaikkapa laittaa ruokaa yhdessä.

Nurmijärven Kirkonkylällä sijaitseva Setlementti Louhelan Olkkari Kirppis on kaikille avoin kohtaamispaikka. Siellä maahan muuttaneet pääsevät kuuntelemaan sekä puhumaan suomen kieltä. Olkkarikirppiksellä on joka päivä Setlementti Louhelan työntekijä sekä kuntouttavassa työtoiminnassa olevia henkilöitä. He opastavat, auttavat ja pitävät seuraa kaikille asiakkaille. Olohuoneissa on helppo tutustua kantasuomalaisiin ja lisätä näin maahan muuttaneiden osallisuuden tunnetta. Setlementti Louhelan järjestämät kielikerhot pidetään Olkkarikirppiksellä, joten paikka on tuttu maahan muuttaneille myös kielikerhotoiminnasta. Nurmijärven Kalevalaiset Naiset ry on mukana kielikerhotoiminnassa ja osa kotoutumisen kumppanuusverkostoa. Se toimii yhteistyössä muiden toimijoiden ja kotoutumispalvelujen kanssa maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi.

Nurmijärven evankelisluterilainen seurakunta on aktiivisesti mukana maahanmuuttajatyössä. Seurakunnasta on nimetty lähetys sihteeri vastaamaan Nurmijärven kunnan ja muiden toimijoiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä maahanmuuttajatyön tiimoilta. Seurakunta järjestää kaksi kertaa vuodessa monikulttuurisen ystävyden illan, jossa on mahdollisuus tutustua toisiin maahanmuuttajiin ja suomalaisiin vapaaehtoisin ohjelman yhteydessä. Keväisin järjestetään kevätjuhla ja syksyllä joulujuhla. Monikulttuuriset messut järjestetään kerran kevät- ja kerran syyskaudella. Vuosittain seurakunta järjestää leiripäivän tai leirin Sääksin leirikeskuksessa maahanmuuttajaperheille sekä yksittäisille henkilöille. Ukrainasta tulleille pakolaisille järjestetään kutsuiltoja kaksi kertaa vuodessa.

Seurakunnan diakoniatyö on mukana tarjoamalla apua haastavissa elämäntilanteissa esimerkiksi taloudellisen avustuksen tai henkisen tuen kautta. Vapaaehtoistoiminnan kautta järjestetään monikulttuurisuuteen liittyvää vapaaehtoistoiminnan koulutusta.

Nurmijärven Klubitalolla on arkisin avointa toimintaa, johon maahanmuuttajat ovat tervetulleita osallistumaan. Klubitalon yhteisössä pääsee harjoittelemaan suomen kieltä ja tutustumaan uusiin ihmisiin. Klubitalolla tehdään yhdessä erilaisia keittiö- ja toimistotöitä ja sieltä saa työ- ja opintovalmennusta. Lisäksi Klubitalolla järjestetään erilaisia ryhmiä, jotka parantavat opiskelu- ja työvalmiuksia kuten vuorovaikutus-tiedonhaku- ja digitaitoja. Klubitalolla järjestetään välillä myös vapaa-ajan toimintaa, kuten erilaisia retkiä ja tutustumiskäyntejä kulttuurikohteisiin. Talolla toimii kerran viikossa alle 35-vuotiaille tarkoitettu nuorten aikuisten vapaa-ajan ryhmä. Joihinkin Klubitalon toimintoihin voi osallistua myös verkon välityksellä, Teams yhteydellä. Toiminta suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan aina yhteisvoimin ja päätökset tehdään viikoittaisissa talokokouksissa.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Väestöryhmien välinen vuoropuhelu kehittyy edelleen alueella, osallisuus eri toiminnoissa näkyy vastavuoroisena dialogina ja myös maahanmuuttajien aktivoitumisena toiminnan järjestämisessä	Kolmannen sektorin toiminta on järjestetty alueella yhteistyössä niin, että toiminnan roolitukset on jaettu selkeästi. Toiminta suunnitellaan säännöllisesti kokoontuvassa, kunnan koolle kutsumassa yhteistyöryhmässä.	Kotoutumispalvelut, Setlementti Louhela Ry, SPR, Evankelis-luterilainen seurakunta, Nurmijärven Klubitalo. Kunta kutsuu edelleen järjestö- ja vapaaehtoistyön toimijoita mukaan yhteistyöhön.
Suomen kielen taitoa voi vahvistaa Nurmijärvellä myös TE-palvelujen ja virallisen koulutustoiminnan ohessa	Klaukkalassa, Nurmijärven kirkonkylällä ja Rajamäessä toimii suomen kielen matalan kynnyksen kerhot	Setlementti Louhela ry, SPR, Nurmijärven Klubitalo
Kotoutujat saavat kontakteja nurmijärveläisiin ihmisiin ja luovat ystävyyssuhteita	Kunnassa järjestetään ystävä- ja ystäväperhetoimintaa	Setlementti Louhela ry, SPR ja Nurmijärven Klubitalo yhteistyössä kotoutumispalvelun kanssa
Maahanmuuttajat voivat tutustua toisiinsa ja kantasuomalaisiin sekä virkistyä yhdessä tekemisestä	Maahanmuuttajille järjestetään alueella kansainvälistä toimintaa, tapaamisia, leirejä ja muuta aktivoivaa toimintaa, joka tukee yhteisöllisyyden rakentumista	Evankelis-luterilainen seurakunta, Nurmijärven Klubitalo, tarvittaessa yhdessä muiden toimijoiden ja kotoutumispalvelun kanssa

16. Viestintä kotoutumisen tukena

Arkinen kanssakäyminen ja avoin vuorovaikutus ovat onnistuneen kotoutumisen lähtökohtia. Nurmijärvellä on tavoitteena, että kaikkien väestöryhmien jäsenet kokevat osallisuutta yhteiskunnassa ja yhteisöissään. Viestintäohjelman tavoitteena on nurmijärveläisten sitoutuminen kotikuntaansa.

Kuntastrategian toimintaperiaatteen mukaisesti tunnemme asukkaamme ja heidän palvelutarpeensa. Toimimme vuorovaikutteisesti viestimällä aktiivisesti ja ennakkoiden sekä

osallistamalla. Aktiivinen vuoropuhelu ja viestintä ovat tärkeässä osassa kotouttamista. Viestinnässä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kunnan isoimmat kieliryhmät. Avoimella ja selkeällä viestinnällä pyritään edistämään kaikkien kuntalaisten keskinäistä vuorovaikutusta ja ehkäisemään väärinymmärryksiä. Viestinnän avulla pyritään myös lisäämään kulttuurien välistä vuoropuhelua ja vaikuttamaan kuntalaisten asenteisiin myönteisellä tavalla.

Tavoitteena on, että Nurmijärvellä jokainen pääsee halutessaan vaikuttamaan kunnan kehitykseen. Erilaisilla toimenpiteillä edistetään hyviä väestösuhteita ja pyritään tukemaan erilaisten sosiaalisten verkostojen muotoutumista. Palveluissa pyritään turvaamaan yhdenvertaisuus kieli- ja kulttuuritaustasta riippumatta. Kotoutumispalvelut on mukana etsimässä ja tarjoamassa maahanmuuttajille erilaisia tapoja ja keinoja osallistumiseen, vaikuttamiseen ja vuoropuheluun.

Tiedonsaanti oikeuksista ja velvollisuuksista on yksi kotoutumisen kulmakivistä. Laki kotoutumisen edistämisestä velvoittaa kunnan tarjoamaan kaikille maahanmuuttajille perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta. Tietoa tulee olla helposti saatavilla. Tavoitteena on, että perustiedon saaminen suomalaisesta yhteiskunnasta eri kielillä on helppoa. Myös maahanmuuttajille suunnattua informaatiota, kuten lomakkeita ja tiedotteita selkeytetään ja yhtenäistetään tarpeen mukaan. Vieraskielinen väestö huomioidaan myös erilaisia esitteitä laadittaessa.

Ulkoisen viestinnän tehtävänä on tiedottaa maahanmuuttoon liittyvistä asioista kuntalaisille ja kunnan työntekijöille kunnan omissa viestintäkanavissa sekä median välityksellä. Tässä tehdään yhteistyötä erityisesti paikallismedian kanssa. Viestinnän yhtenä tehtävänä on osaltaan lisätä kulttuurien välistä vuoropuhelua. Myös kertomuksia onnistuneista kotoutumisista on hyvä välittää kuntalaisille. Viestinnässä tehdään yhteistyötä kunnan viestintäyksikön, maahanmuuttoviranomaisten, kotoutumispalvelun ja muiden toimijoiden kanssa. Avoimella viestinnällä voidaan myös vaikuttaa kuntalaisten asenteisiin suvaitsevuuksien lisäämiseksi. Viestinnässä otetaan huomioon aina yksityisyyden suojaan liittyvät seikat sekä lainsäädäntö.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Maahanmuuttajat saavat monikielisesti ja monikanavaisesti tuotettua tietoa oikea-aikaisesti tarpeisiinsa	Kotoutumispalvelut ja viestintäpalvelut tuottavat tarvelähtöisesti monikielistä tietotusta eri väestöryhmille sekä suunnitellusti, että tilannekohtaisesti	Viestintäpalvelut, kotoutumispalvelut
Kuntalaisia tiedotetaan maahanmuuttajaväestöön liittyvissä asioissa avoimesti ja faktoihin pohjaten	Viestintäpalvelut yhdessä kotoutumispalvelun kanssa laatii tiedotteita ja viestii etupainotteisesti	Viestintäpalvelut, kotoutumispalvelut

17. Käännös- ja tulkkaukspalvelut

Kotoutumislain mukaisesti viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi tässä laissa tarkoitetussa asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomaisen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa.

Tiedon ymmärtämisen varmistamiseksi jokainen kunnan tulossyksikkö varaa tulkkaukspalvelua asiakastyössä tarpeen mukaan. Nurmijärvi on ollut mukana Sarastian kilpailuttamassa sopimuksessa ”Käännös- ja läsnäolotulkkaukspalvelut” ja palvelun tilaamiseen on olemassa ohjeistus ((Mylly/Hankinnat/Tilausohjeet/Käännöspalvelut tai Tulkkaukspalvelut). Kunnalle korvataan tulkkaukspalvelut, jotka ovat olleet tarpeen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin, kotoutumissuunnitelman laatimiseen, maahanmuuton alkuvaiheen kotoutumispalveluiden käyttöön, perehdyttämiseen kunnassa sekä koulun ja päiväkodin väliseen yhteistyöhön. Myös kääntämisestä aiheutuvia kustannuksia voidaan korvata tapauskohtaisesti.

Kunta on lisäksi liittynyt Sarastian kilpailuttamaan sopimukseen ”Sovelluksen kautta tehtävät pikatulkkaukspalvelut”. Myllyssä, kohdassa Hankinnat/Tilausohjeet/Pikatulkkaukspalvelut on yhteenveto palveluntuottajista sekä yhteenveto sopimuksesta.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Maahanmuuttajat saavat tarvittaessa kotoutumislain mukaisesti tulkkaukspalvelua asioidessaan kunnan palveluissa	Kunta on liittynyt Sarastian kilpailuttamaan tulkkauk- ja käännöspalveluiden sopimukseen Kunnassa on tiedotettu sisäisesti tulkkauksopimuksesta ja tulkkausohjeesta ja ne löytyvät Intranetissä. Kotoutumispalvelusta voidaan ohjeistaa tulkin käytössä ja tarvittaessa järjestää koulutusta tulkin käytöstä	Hankintapalvelut, kotoutumispalvelut, kaikki kunnan palvelut
Maahanmuuttajat saavat tarvittaessa kirjallista, käännettyä materiaalia kotoutumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi kunnassa	Kunta on liittynyt Sarastian kilpailuttamaan sopimukseen käännöspalvelut ja sisäinen tiedotus toimintatavasta on tehty. Intranetistä saa ohjeistusta käännöspalvelun käyttämiseen	Hankintapalvelut, kotoutumispalvelut, kaikki kunnan palvelut
Kunnassa voidaan käyttää myös mobiilitulkkaukspalveluja joustavan asiakastyön tukena	Kunta on liittynyt Sarastian kilpailuttamaan sopimukseen Sovelluksen kautta tehtävät pikatulkkaukspalvelut ja sisäinen tiedotus toimintatavasta on tehty.	Hankintapalvelut, kotoutumispalvelut, kaikki kunnan palvelut (toimintapa, tiedotus ja ohje ovat työn alla syksyllä 2020)

	Intranetistä saa ohjeistusta mobiilitulkkauksen käyttöön.	
--	---	--

18. Henkilöstön osaaminen ja koulutus

Kunnan henkilöstön koulutuksen tavoitteena on vahvistaa työntekijöiden osaamista ja valmiuksia kohdata maahanmuuttaja asiakkaana, yhteistyökumppanina ja työkaverina. Kunnan työyksiköt laativat esimiehen johdolla vuosittain koulutussuunnitelmat, joihin määritellään kattavasti kunkin ammattiryhmän työhön liittyvät osaamistarpeet ja niihin vastaavat sisäiset ja ulkoiset koulutukset seuraavan kalenterivuoden aikana. Toimiala vastaa koulutusten toteutumisesta. Kotoutumispalvelut voi koordinoida henkilöstön yhteisiä koulutuksia esimerkiksi yhteistyössä alan viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi esimerkiksi henkilöstöpalvelut, IT-tuki ja hallintopalvelut järjestävät osaamisen kehittämistavoitteita vastaavia sisäisiä esimies- ja henkilöstökoulutuksia, joissa huomioidaan maahanmuuttotyöhön liittyvät tarpeet.

Kotoutumispalvelut sekä muissa palveluissa työskentelevät työntekijät osallistuvat ELY-keskuksen, ministeriöiden, Kuntaliiton ja alan järjestöjen järjestämiin kohdennettuihin ammatillisiin täydennyskoulutuksiin. Sieltä saatua tietoa jaetaan tarpeen mukaan kunnan henkilöstöryhmille ja yhteistyötahoille.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Kunnan henkilöstön osaamista ja valmiuksia kohdata maahanmuuttaja asiakkaana, yhteistyökumppanina ja työkaverina vahvistetaan.	Kunnan yksiköissä laaditaan vuosittain koulutussuunnitelmat ja henkilöstön osaamista vahvistetaan esimies- ja henkilöstökoulutuksien avulla.	Kunnan kaikki yksiköt, tarvittaessa henkilöstöpalvelujen tuella.
Kunnan työntekijät saavat ajantasaista tietoa ja koulutusta kotoutumisesta ja maahanmuutosta.	Kotoutumispalvelut jakaa henkilöstölle tietoa kotoutumiseen ja maahanmuuttoon liittyvistä asioista sekä ajankohtais- ja teemakoulutuksista.	Kotoutumispalvelut

Kotouttamisohjelman laadintaan osallistuneet tahot

Nurmijärven kunta:

Hankintayksikkö

Henkilöstöpalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kotoutumispalvelut

Koulutuspalvelut

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

Nuorisopalvelut

Työllisyyspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

Viestintäpalvelut

Muut toimijat:

Evankelis- luterilainen seurakunta

Keuda

Keusote, Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä / Hyvinvointialue

Nurmijärven Klubitalo, Eskot ry.

Nurmijärven Kodit Oy

Nurmijärven Kalevalaiset Naiset ry.

Nurmijärven Opisto

Setlementti Louhela ry

SPR Nurmijärven ja Rajamäen osastot

TE-palvelut

Lisätietoja:

Maahanmuuttokoordinaattori Saara Marjasvaara

saara.marjasvaara@nurmijarvi.fi

040-3172564

Lähteet

Kunnan omat asiakirjat:

Hyvinvointikertomus

Kuntastrategia

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Yhdenvertaisuussuunnitelma

Muut lähteet:

Alitorppa-Niitamo 2013. Olemme muuttaneet – ja kotoudumme. Maahanmuuttaneen kohtaaminen ammatillisessa työssä.

Kotouttamisen osaamiskeskus 2020. <https://kotoutuminen.fi> ja <https://kotoutuminen.fi/kotoutuminen-ja-pakolaisten-vastaanotto>

Kuntaliitto

Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010

MDI, aluekehittämisen konsulttitoimisto

Migri (Maahanmuuttovirasto)

Saukkonen, P. 2016. Mitä on kotoutuminen? <https://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/mita-kotoutuminen>

Sisäministeriö 2019. <https://intermin.fi/maahanmutto/turvapaikanhakijat-ja-pakolaiset/kiintiopakolaiset>

Tilastokeskus 2022. (www.statfin.stat.fi)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Kotoutuminen ja osallisuus.2019.

Terveyden – ja hyvinvoinnin laitos <https://thl.fi/fi/web/maahanmuuttajat-ja-monikulttuurisuus/maahanmuuttajien-osallisuus-ja-kotoutuminen>

Työ- ja elinkeinoministeriö.

Työ- ja elinkeinoministeriö. Mitä kotoutuminen on? 2019. <https://tem.fi/mita-kotoutuminen-on>

Uudenmaan ELY-keskus

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) <https://yhdenvertaisuus.fi>

Alkukartoitus

Työttömille työnhakijoille, toimeentulotuen saajille ja sitä pyytävillä tehtävä kartoitus, jossa arvioidaan alustavasti työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet. Kartoituksesta vastaa kunta tai TE-toimisto. Pohjautuu lakiin kotoutumisen edistämisestä 9-10§.

Erityisiä toimenpiteitä tarvitseva maahanmuuttaja

Maahanmuuttaja, joka tarvitsee tehostettuja kotouttamistoimenpiteitä sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi alentuneen toimintakyvyn, iän, perhetilanteen, luku- ja kirjoitustaidottomuuden tai muun vastaavan syyn perusteella.

Kansainvälistä suojelua saava

Henkilö, joka on saanut pakolaisaseman tai oleskeluluvan toissijaisen suojelun tai humanitaarisen suojelun perusteella

Kiintiöpakolainen

YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n pakolaiseksi katsoma henkilö, jolle on myönnetty maahantulolupa Suomeen pakolaiskiintiön puitteissa.

Kotouttamisohjelma

Kunnan (tai kuntien yhdessä) laatima, kotoutumisen ja monialaisen yhteistyön edistämiseksi kunnanvaltuustossa hyväksyttävä ohjelma. Ohjelma hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma huomioidaan kunnan talousarviota ja –suunnitelmaa laadittaessa. Ohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan osallistuvat alueelliset ja paikalliset viranomaiset ja muut keskeiset toimijat. Pohjautuu lakiin kotoutumisen edistämisestä 32-33§. Kotouttaminen

Kotoutumisen monialainen edistäminen ja tukeminen. Tähän pyritään viranomaisten ja muiden tahojen tarjoamien kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palveluiden avulla. Nämä toimenpiteet ja palvelut määritellään henkilökohtaisessa kotoutumissuunnitelmassa.

Kotoutuminen

Maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, jonka päämääränä on, että maahanmuuttaja tuntee olevansa yhteiskunnan täysivaltainen jäsen. Tavoitteena on, että maahanmuuttaja omaksuu yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Samalla kun hän tutustuu uuden kotimaan kielelliseen ja kulttuuriseen ympäristöön, tuetaan hänen mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

Kotoutumiskoulutus

Sisältää suomen tai ruotsin kielen opetusta ja muuta opetusta, joka edistää työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä ja muita yhteiskunnallisia valmiuksia. Tarvittaessa kotoutumiskoulutus sisältää luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Kotoutumiskoulutus järjestetään pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena.

Kotoutumissuunnitelma

Maahanmuuttajan yksilöllinen suunnitelma toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on tukea mahdollisuuksia hankkia riittävä kielitaito sekä muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja ja edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan. Kotoutumissuunnitelma voidaan laatia myös alaikäiselle ja tarvittaessa koko perheelle. Pohjautuu lakiin kotoutumisen edistämisestä 11-18§.

Maahanmuuttaja

Maasta toiseen muuttava henkilö. Yleiskäsite, joka koskee kaikkia eri perustein maasta toiseen muuttavia henkilöitä.

Osallisuus

Tunne kuulumisesta suurempaan yhteiskunnalliseen kokonaisuuteen. Halu osallistua sen toimintaan sosiaalisesti, taloudellisesti ja/tai poliittisesti.

Pakolainen

Ulkomaalainen, jolla on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi alkuperän, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi. Pakolaisaseman saa henkilö, jolle jokin valtio antaa turvapaikan tai jonka YK:n pakolaisjärjestö UNHCR katsoo olevan pakolainen.

Siirtolainen

Henkilö, joka muuttaa maasta toiseen rakentaakseen siellä itselleen uuden elämän. Siirtolainen voi olla joko maahanmuuttaja tai maastamuuttaja.

Sosiaalinen vahvistaminen

Koostuu maahanmuuttajalle suunnatuista toimenpiteistä, joiden avulla pyritään edistämään elämäntaitojen parantamista ja ehkäisemään syrjäytymistä.

Turvapaikanhakija

Henkilö, joka hakee suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta valtiosta. Henkilöllä ei ole oleskelulupaa Suomessa.

Ulkomaalainen

Henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen.

Vieraskielinen

Suomessa asuva henkilö, joka on rekisteröinyt äidinkielekseen jonkin muun kielen kuin suomen, ruotsin tai saamen.

Yhdenvertaisuus

Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisen mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja – perusoikeudet kuuluvat kaikille. Yhdenvertaisuuslaki.

Lähde: Kotouttamisen osaamiskeskus. <https://kotouttaminen.fi/keskeiset-kasitteet>

Nurmijärven kunta

Postiosoite: PL 37, 01901 Nurmijärvi

Katuosoite: Kunnanvirasto, Keskustie 2 b

Puhelin: (09) 250 021

kunta@nurmijarvi.fi

www.nurmijarvi.fi